

köse bucak Dünya

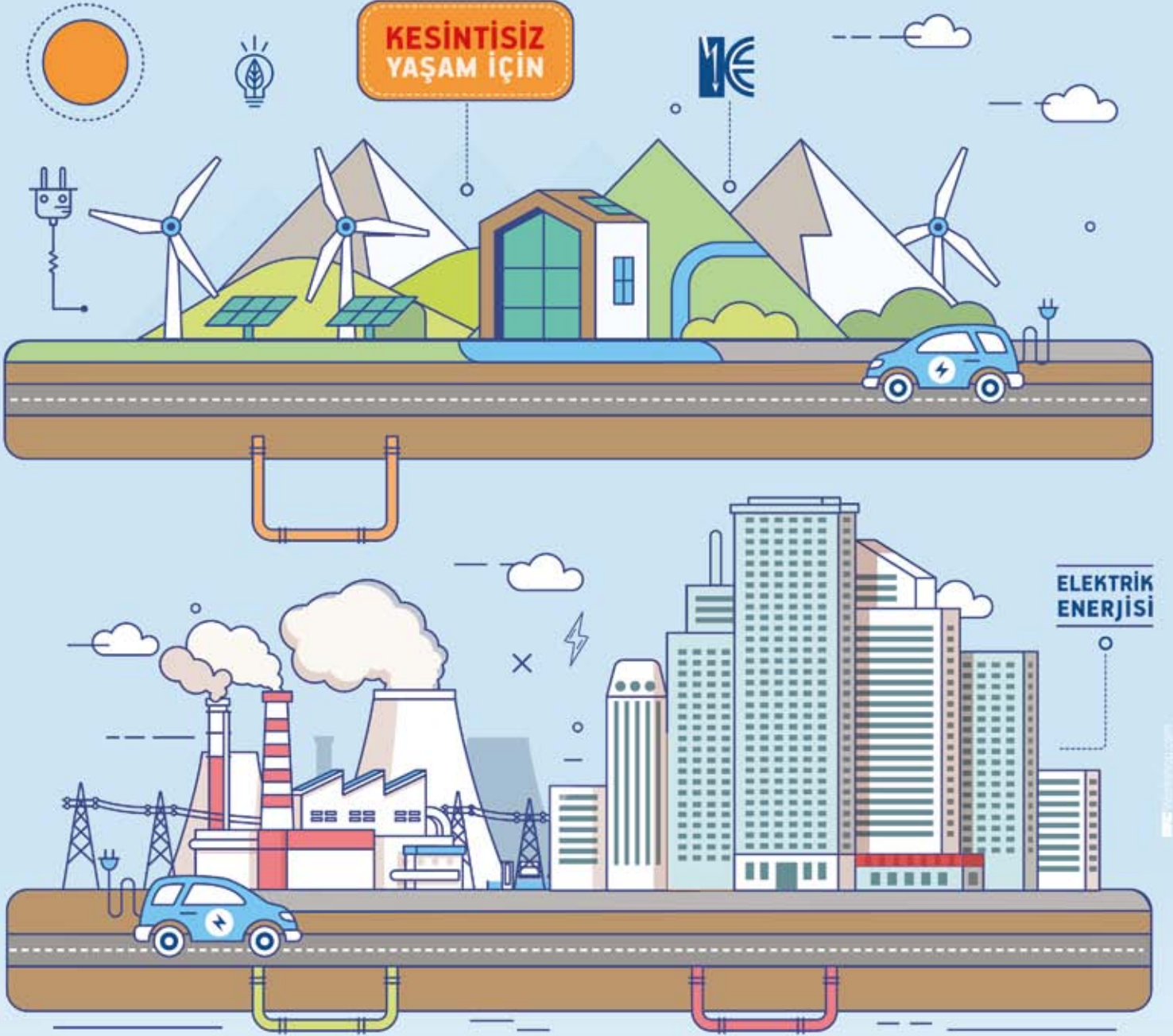
www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

mayıs - haziran 2018 - sayı: 37 fiyatı: 12 tl

ISSN 1309-7667
9 771309 766007

► Tokat ► Zengibar ► Edam, Volendam, Marken ► Tınaztepe Mağarası ► Petersburg ► Taşkale

Schneider
Electric
hayisi

Sahibi ve Yazı İşleri Md.
Ali Sami Palaz

Genel Yayın Yönetmeni
Derya Uzun Davulcu

Sanat Yönetmeni
Mehmet Ecirli - www.mecirli.com

Editörler
Benian Çulhaoğlu
Julide Yıldız

Hukuk Danışmanı
Av. İsmail Berksoy

Yayın Danışmanı
Prof. Dr. Orhan Kural

Katkıda Bulunanlar
Aykut İnce, Mustafa Bino, Hüseyin Bostancı,
Resul Bolat, Tuğba Hilal Kabakçı, Ali Düz,
Bekir Şahin, Mehmet Mertek, Raziye Çürük

Kapak Fotoğrafı
Tuğba Hilal Kabakçı

Sanat Danışmanı
Salih Doğan

İçerik Danışmanı
Dr. Yusuf Sülükçü

Koordinasyon Merkezi
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Litros Yolu
2. matbaacılar sitesi, F blok Kat:5 No: 3NF17
Zeytinburnu/ İstanbul
Gsm: 0534 815 22 95
www.pamirreklam.com

Yönetim Yeri

BUMERANG
• MEDYA •

Esenler Mh. Eski sille Cd. No:116
Selçuklu - Konya

Baskı

Adabalı Ofset Ltd. Şti.
Fevzi Çakmak Mh. 10456 No: 8 Karatay/Konya
T: 0332 342 02 24 - 342 42 12
www.adabaliofset.com.tr

Reklam Koordinatörü
Mehmet Cengiz

Osmanlı Dağıtım
Mustafa Demirtaş
0549 258 43 00

ABONELİK BEDELİ (6 SAYI)
70 TL (Kurumlar için 100 TL)

Köşe Bucak Dünya Dergisi T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Derginin isim ve yayın hakkı Ali Sami Palaz'a aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz. Yayımlanan ilanların sorumluluğu ilan verenlere aittir. Dergimizde yayımlanan makale ve yazılarda ki görüşler yazarına aittir. B.T Mayıs 2018 İki Aylık Yayın

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

Acelen Ne?

Birazdan aktaracağım sözün hikâyesini dinlemişsinizdir ya da en azından sözü duymuşsunuzdur: **“O kadar hızlı gittik ki ruhumuz geride kaldı.”** Olay özetle şöyle: Meksika'da İnka Tapınaklarına çıkmak isteyen arkeologlar bir an önce tapınakların bulunduğu yere ulaşmak için acele ederler. Arkeologlara yardımcı olan yerliler ise yolun bir yerinde oturup saatlerce bekler ve yola öyle devam ederler. Bunun sebebi- ni soran aceleci Arkeolog'a yaşlı rehberin cevabıdır bu söz.

Hem zamanın hızla akıp geçmesinden şikâyet ediyoruz hem de yaptıklarımızla zamanın hızlanmasına sebep oluyoruz. Düşünün bakalım! Hangi işinizi aceleden uzak, sakinlik içerisinde yapıyorsunuz? Yemek mi? Sanmıyorum! Araba kullanmak mı? O da değil! Gezmek mi? O da koştur koştur!.. İbadet mi? Tabii ki hayır!..

Hakkı verilmeden yapılan her şey; bize, toplumumuza, dünyaya zarar veriyor. Olağan akışında yapılmayan her şey ruhumuzun gerilerde kalmasına sebep oluyor. Bir papatya açmak için acele etmez. Bebek 4 aylıkken doğup 5 ay kâra geçeyim, demez. Şeftali vaktinden önce olgunlaşayım, diye yırtınmaz. Şartların zorlanması bazen işe yarıyor gibi görünse de, aslında hayat döngüsünde kırılmalara ve dolayısıyla hayatımızda onarılması güç, bazen imkânsız yıkımlara sebep olur.

Bir menekşenin rengini doyasıya seyretmiyorsak, gülün kokusunu içimize çek-

miyorsak, çileğin lezzeti üzerine kafa patlatmıyorsak, kısacası bizim için yaratılmış tüm bu güzellikleri içimize sindire sindire yaşamıyorsak, söyler misiniz biz niçin yaşıyoruz?

Tüm bu koşuşturmalarını ne için yaptığını bir düşün. İyi, tamam, her şeyi aceleye getirdin; gittiğin ülkeyi alalecele gezdin, yemeği atlılar peşinden kovalıyormuşçasına yedin, ibadetini yasak savarcasına yaptın... Tüm bunların sonucunda ne elde ettin? Para, makam, şöhret!... Eee, sonra? “Daha ne olsun!” diyorsun öyle mi? Öyle diyorsan devam et ama şu soruyu tekrar tekrar kendine sor lütfen: Niçin yaşıyoruz ve niye buradayız?

“Önemli olan varılacak yer değil, yolculuğun kendisidir mutluluk.” demiş Waldo Emerson. Kısım katıldığım bir söz. Bana göre yol da varılacak yer de önemlidir ve mutluluk kaynağıdır. Ama biz ne yolun ne yolculuğun farkındayız ne de nereye varacağımızı biliyoruz. Her bir şeyi harala gürele yapıyoruz, öylesine yaşayıp gidiyoruz hayatı...

Ömür bitip yol bitmeyeceğine göre... Mevsimdir, bir tatlı huzur için yavaşlayalım; yedi verenli, hanımelili bir yolun kenarında bir tutam iğde kokusuyla... Bir seher vakti...

Gülümseyişle...

Bedesten’de 2 bin 687 işyeri restorasyonu, Mengüç Caddesi’nde 58 tarihi bina, Mevlana Caddesi’nde 51 cephe rehabilitasyonu, Yüksek Hızlı Tren İstasyonunda 13 tarihi ev restorasyonu, şehir merkezi ve ilçelerde 72 adet tarihi bina, cami, mescid, türbe, konak, han restorasyonu

KONYA BÜYÜKŞEHİR’DEN

TARİHE VEFA

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 31 İLÇEDEKİ ATA YADİĞARLARINA SAHİP ÇIKIYOR

Akşehir Arasta Çarşısı’nda 300 tarihi işyerinin restorasyonu, şehir merkezi ve ilçelerde 40 tarihi eser restorasyonu devam ediyor. Şehir merkezinde 33 tarihi türbede bakım ve restorasyon çalışması yapılıyor. Merkez ve ilçelerde 30 adet tarihi eser restorasyonu için proje çalışması tamamlanırken 15 tarihi eserin restorasyonu ile ilgili proje çalışması devam ediyor.

İÇİNDEKİLER

12

TOKAT

18

ZENGİBAR
KALESİ

24

EDAM
VOLENDAM
MARKEN

30

TINAZTEPE
MAĞARALARI

36

PETERSBURG

44

DOĞAN
GÜRAL
RÖPORTAJ

50

MEDENİYETLER
MÜZESİ

56

TAŞKALE

70

PORTFOLYO

76

DÜNYA
KAZAN
BİZ KEPÇE

ÖZEL
Büyükşehir
HASTANESİ
KONYA

HİZMETLERİMİZ

MR (EMAR)
TOMOGRAFİ
KORONER ANJİOGRAFİ
TAŞ KIRMA (ESWL)
RÖNTGEN
ULTRASON
RENKLİ DOPPLER USG
KEMİK DENSİTOMETRE
MAMOGRAFİ
4 BOYUTLU ULTRASON
BİYOKİMYA
ENDOSKOPİ
GASTROSKOPİ

KOLONOSKOPİ
ALLERJİ TESTLERİ
EFOR
EKG
EKO
HOLTER
EEG
EMG
İŞİTME TESTLERİ
TİMPANOMETRİ
ODYOMETRİ
YENİ DOĞAN
İŞİTME TARAMA

BRANSLARIMIZ

ACİL SERVİS HİZMETLERİ
DAHİLİYE (İÇ HASTALIKLAR)
KALP DAMAR CERRAHİSİ
KARDİYOLOJİ
BEYİN CERRAHİSİ
ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM
GÖZ HASTALIKLARI
ÜROLOJİ
GENEL CERRAHİ
ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI
KULAK BURUN BOĞAZ
CİLDİYE

NÖROLOJİ
GÖĞÜS HASTALIKLARI
BESLENME VE DİYET
ANESTEZİ VE REANİMASYON
ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE
MİKROBİYOLOJİ
DANIŞMAN HEKİMLİK
RADYODİAGNOSTİK (RADYOLOJİ)
FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON

RANDEVU ALMAK İÇİN **444 1 274** www.buyuksehirhastanesi.com

BİR KARE HAYAT

Fotoğraf: Ali Sami Palaz

Meşgale

HANIMLARA DESTEK

KİMLİĞİNİ
GETİR | ÜRÜNÜ
GÖTÜR

KARTSIZ KEFİLSİZ TAKSİTLE

dgn.
com.
tr

DGN

AYAKKABI • CANTA • GİYİM
DOĞAN CANTA

KONYA
GAZİANTEP
KAHRAMANMARAŞ
İSKENDERUN
ANKARA

dgn.com.tr

f t i d gncomtr

Hesap Açma Şartları : E-Devlet girişi ile sistem üzerinden
kontroller sağlandı takdirde hesap açılabilir.
E-DEVLET ŞİFRE GİRİŞLERİ
TARAFINIZDAN GİRİLMEKTEDİR.

Grafist.com.tr

AŞKIM SEYAHAT

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

SEYAHATTE ALINMASI GEREKEN SAĞLIK TEDBİRLERİ

- Sigorta poliçenizin seyahat sırasındaki acil durumları karşılayıp karşılamadığını, yurt dışında geçerli olup olmadığını kontrol ettirin. Sağlık sistemleri ülkeden ülkeye değişebilir. Eğer mevcut sigortanız uluslararası seyahatleri karşılamıyorsa uygun hâle getirtin. Seyahat sigortasının "medical coverage" kapsamı önemlidir. Büyük bir hastane faturası ödemedi ilaç almanın tek yoludur. Bu nedenle sigortanızın neyi kapsadığını iyi öğrenin. Motosiklet ve macera sporları gibi tehlikeli aktiviteler kapsam dışı olacağından ekstra ödeme yapmanız gerekir. Sigortaların sağladıkları imkânları kıyaslayın. Tıbbi yardımları, dış hizmetini, bulaşıcı hastalıkları kapsayıp kapsamadığını öğrenin. Kapsamlı bir seyahat sigortası yabancı bir ülkede sizin en büyük güvenceniz olacaktır.
- Bir hastalığınız varsa yola çıkmadan önce doktorunuz ile görüşerek onu bilgilendirmeli, yolculuğun size herhangi bir zararı olup olmayacağı hususunu danışmalısınız. Doktor onayı alınmadan çıkılan bir seyahat ciddi sağlık problemlerine neden olabilir.
- Uzun süreli seyahatlerde beslenme alışkanlıklarınızı terk etmek zorunda kalabilirsiniz. Sağlıklı bir yaşam ve yolculuk için sağlıklı beslenmeyi ihmal etmeyin. Yediğinize, içtiğinize dikkat edin. Uykusuz kalmamaya özen gösterin. Alkolü fazla kaçırmayın ve bol su için.
- Güneşten korunun. Sağlık problemlerinin birçoğu güneşte fazla kalmaktan olur. Kaşintılı cilt rahatsızlıkları, güneş yanıkları ve güneş çarpması oldukça sık görülen durumlardır. Yüksek koruma faktörlü kremlerle korunma sağlanabilir. Güneş çarpmasına karşın mutlaka şapka kullanılması gerekir.
- Başınızı, kulaklarınızı ve ayaklarınızı soğuktan koruyun.
- Yiyecekleri iyi yıkayın. Suyun kirli olma riskine karşı mümkünse kabuğunu soyarak tüketin.
- Sıtma olabilecek bölgeler için sıtmaya karşı ilaç kullanmanız gerektiğini unutmayın.
- Dünya gezginiyseniz hepatit, sarıhumma, tetanos aşılarını olmanızda fayda var. Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğü'nün düzenlemiş olduğu aşı sertifikası bazı ülkeler için şart koşulmaktadır. Bazı aşilar olmadan ülke sınırlarına girilmesine izin verilmez. Konsolosluktan bilgi alarak aşılarınızı yaptırıp, kartınızı yanınızda bulundurmalısınız. Aşılarınızın kaydedildiği aşı kartını seyahatiniz süresince yanınızda taşıyın.
- İçtiğiniz suyun temiz olması gerekir. Çeşme suyu yerine şişe suyu için. Sokakta satılanları değil, markette satılanları tercih edin. Restoranlarda kullanılan buz küpleri çoğunlukla musluk suyundandır, kullanımı sakıncalıdır.
- Su bazlı hastalık belirtileri genellikle ishal, kusma, bulantı, ateş, ağrı veya titremedir. Bu belirtiler genellikle birkaç gün sonra başlar. Bilinçli kullanılan ilaçlar yararlı olabilir. Ancak şiddetli ise tıbbi yardım isteyin. Güvenli sıvı tüketin. Alkol ve kafeinli içeceklerden uzak durun.
- Gezginlerde genelde mide rahatsızlıkları olur. Birtakım güçlü yabancı bakterilerin neden olduğu enfeksiyonlarda antibiyotik içmek gerekirken kimi zaman mide rahatsızlıklarında kullanılması sakınca yaratabilir. Doktora danışarak kullanılması doğru olacaktır.
- Yürerken çok açılmayın. Açık denizlerde daha dikkatli olun, dalgaları hafife almayın.
- Seyahate çıkarken ilaçlarınızın orijinal kutularını yanınıza alın. Hastalıklarınız varsa bunları anlatan ciddi bir sağlık raporunun da yanınızda bulunmasında fayda var.

TURKISH AIRLINES

RAMAZAN VAKTİ KAVUŞMA VAKTİ

TÜRKİYE'NİN HER YERİ HER ŞEY DAHİL
ATATÜRK HAVALİMANI'NDAN

99,99TL

SATIŞ DÖNEMİ 12 NİSAN 2018 - 12 HAZİRAN 2018
SEYAHAT DÖNEMİ 16 MAYIS 2018 - 12 HAZİRAN 2018

Her şey dahil... tek yön başlangıç, web ve mobil satış ücretleridir. Seyahat değişikliğine ve iadeye izin verilmez. THY kampanya şartlarını değiştirme hakkını saklı tutar.

TURKISHAIRLINES.COM
A STAR ALLIANCE MEMBER

Lezzetimiz doğadan...

ISO 22000
GIDA
GÜVENCESİ

ISO 9001:2008
KALİTE
YÖNETİMİ

HELAL
GIDA
SERTİFİKASI

50
YIL
1954

1954'den
BERİ

www.akova.com

TOKATIMIZ EYİCEDİR

Yazı ve Fotoğraflar:
Mustafa Binol

Tokat şehri benim en sevdiğim roman şehriydi. Tanımayı, bilmeyi, görmeyi istediğim vatan topraklarındaki birkaç yerden biriydi. Çocukluk yıllarımda sonlarında tanıştığım roman kültürünün bendeki etkisidir sanırım bazı şehirleri görmeden sevmem. Yanık Buğdaylar romanı ile tanıştığım Tokat'ı tanıdığım şehirlerin arasına alan hafızamı, her daim diri tuttuğum büyük bir muhabbet ile besledim. On iki yıldır uğraştığım fotoğrafçılığın mutlu eden bir tarafı da sizi seyahat eden bir elçi hâline getiriyor olmasıdır. Birçok yerin fotoğrafını çekilen karelerden izleyip, beğenip o anı sizin de durdurmak istemeniz sizi seyahate sürüklüyor. Ya da size fotoğraf çekirtmek isteyen şehirler sizi kendine çekiyor.

Değerli dostum kıymetli insan Lârende Fotoğraf Derneği Başkanı ve Anadolu Selçuklu Fotoğraf Derneğimizin onursal üyesi Feyzullah Tunç abim bir gün aradı "Tokat Fotoğraf Derneğinden davet var, ne zaman müsaitsin?" diye sordu ve programımızı yaptık. İnsanın istediklerinin olması heyecandırır muhakkak, biz de bu sevinçten payımızı aldık. Cuma akşamı önce Konya'dan Karaman'a daha sonrada gece Tokat'a doğru yolculuğumuz başladı. Tokat'ta sabah namazını müteakip, yapılan programa yetişmek adına yolculuğumuza neredeyse hiç mola vermeden devam ettik. Vardığımızda Takyeciler Cami önünde sabahın ilk ışıklarında Tofsad ailesi ile tanışma fırsatı bulduk. Sonrasında gezdiğimiz, insana

şadırvanı ve girişi ile küçük bir mekân gibi gelen Takyeciler Cami bizi kendine hayran bırakıyor, içine girince muazzam bir ferahlık sunuyor. Sunduğu ferahlığın farkında olman ve sürekli yaşamak için her adımı tarihî dokularla bezenmiş şehri gezerken her adımda dimağında etkisini hissetmemek çok zor.

Tokat İpekyolu kavşağında bulunan Yeşilirmak'ın bereketli topraklarına kurulmuş, bağrında birçok uygarlığa can vermiş bir şehir. Hititlerden Frigyalılara, Roma'dan Osmanlı'ya pek çok uygarlığa

ev sahipliği yapan şehir neredeyse her uygarlık farklı bir isimle anmış. Günümüze aktardığı o kadim medeniyetler kültür mozaiğinin şimdiki nesillere nasıl nakşettiğini görmeyi nasip eden Allah'a hamd olsun.

Hız. Mevlâna bu şehir için "Tokat'a gitmek gerek. Çünkü Tokat'ta insan ve iklim mutedildir" diyor bu vesile ile vardığımız şehirde dikkat ettiğim bir başka önemli husus da her adımda bir tarihî vesika ile karşı karşıya gelmek oluyor. Eski çağlar dâhil Bizans, Selçuklu, Osmanlı eserlerinin bu kadar çok olduğu bir şehirde burası sultanlar şehri, diye düşünüyor olmanız size garip gelmesin.

Hayal meyal gezerken kendimizi bir an şehrin sanayisinin içince sabah kahvaltısı için yöreye ait "Tokat yağlısı" ile tanıştırmak üzere bir fırına getirildik. Anadolu'nun birçok şehrinde sabah kahvaltısı için hazırlanmış birbirine adı ve tadı ile benzeyen yağlı ekmek çeşitlerinin bir yenisi tadarken kendimizden geçiyoruz. Tokat bize biz gibi geliyor biz ise eski bir Tokatlı gibi şehri hem seyreliyor hem sokak arasında fotoğraf çekiyoruz.

Sokaklar hep tanıdık hep candan... Bize rehberlik eden arkadaşlar çok kibarlar samimiyeti her hâllerine yansıtıyorlar. Kadim başkent Selçuklu payitahtı Konya'mızda olduğu gibi elinde yaptığı yağlı ile kapı önüne gelip ikram eden bir Anadolu anası karşınıza beliriyor mutlu oluyoruz Yeşilirmak gibi coşan insanları gördükçe hayran oluyoruz. Camiler, sokaklar, basmacılar, yağlılar, kebaplar derken doya doya dolaşıyoruz. Şehrin temizliği, düzenli oluşu ve insanların samimiyet çizgisinin yüksek olması tarihî dokusu, bize tıpkı bir büyük babanın sıcaklığıyla bakıp, taze yeşilinin rahatlatma ve coşkunluk ikram ettiği, bu güzel Anadolu yurdunda yaşayan dostların bizi müşfik bir şekilde karşıladığı Tokat'ın her

anı bizi mest ediyor. Anadolu'lu olmayı Anadolu'ca yaşamayı şiar edinmiş gönül köprüleri inşa eden bu güzel memleket gezilip görülesi yerlerin sıralamasını benim gönlümde değiştirmiştir. Birçok yer geziyoruz, görüyoruz, aradığımız o tat ancak gönüllü olabilme tadı değil midir? Tokat'ın fotoğraf derneği Tofsad'ın davetlisi olarak gittiğimiz şehir, sanki bize gönlünü açmış gibiydi. Fotoğrafçı

olarak tanışıklığımız olan fakat ilk defa yüz yüze geldiğimiz tüm arkadaşlarımızın özverisi, samimiyeti, heyecanı fevkaladeydi. Birlik beraberlik örnek olabilecek kalitede saygı ve sevgi ise gerçekten hissediliyor olması bizi mest etmiştir. Örnek şehir Tokat, bağrında daha nice değerler yeşertecek o gücünü hissettirirken ta gönlümüze kadar bir selam kadar yakın bin selam kadar Tokat.

Hayırlı Ramazanlar

Ey iman edenler!
Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç,
sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı.
(Bakara Sûresi 183)

*Ramazan-ı Şerif'in
Tüm İslam Alemine
Hayırlara Vesile Olmasını
Cenab-ı Allah'tan
Niyaz Ederiz.*

HESNA®

TÜRKİYE'NİN HER YERİNDEN!

444 54 90

www.hesna.com.tr

ANADOLUNUN EFES’İ ZENGİBAR KALESİ

Kale, hâkim bir tepede yer alıyor ve uzun vadi boyunca etrafı kontrol özelliğine sahip biçimde kurulmuştur. Kale geniş bir alana yayılmıştır. Zaten geniş alana yayılması, metropolit bir şehir olarak kurulmasından dolayıdır. Kale içerisinde gördüğümüz kalıntılar arasında, sütunlu cadde, kilise, meclis, tiyatro alanları, taş ocağı, gözetleme kuleleri vb. yapılar tam olarak belirgin olmamasına rağmen bu yapıların burada var olduğu anlaşılmaktadır.

M.Ö 2000’li yıllara kadar geçmişı olan Isauralıların yaşadığı bilinen Toros Dağ-
larının İç Anadolu’ya bakan kısmının
eteklerinde yaşamış olan medeniyetin
izleri günümüzde de görölmektedir.
Isauralıların kurduğu ve bağımsız olarak
yaşadığı Zengibar Kalesi, günümüzde
Konya’nın Bozkır ilçesi sınırları içerisin-
de yer almakta ve ilçe merkezine 11
km’lik bir mesafede bulunmaktadır.
Herodotos’un (MÖ 409-425) aktardığı
bilgilere göre “Isaura”nın, “Kilikia” bölge-
sinde yer aldığını aktarmıştır.

B. İskender’in MÖ 334 yılında Anadolu’ya
ayak basması ile birlikte Anadolu’daki
Pers egemenliği son bulmaya başla-
mıştır. Bu yıllarda B. İskender, Isaura ve
Laranda kentlerini kontrol altına alması
için Kilikya satraplığına Nikenaros’un
oğlu Balakros’u atar. Isauralıların,
Balakros’u kısa bir süre içinde öldürme-
leriyle bölge halkı ile ilgili olarak ilerle-
yen yüzyıllarda yaşanacak korsanlık ve
eşkıyalık gibi sorunların ipuçlarını göre-
bilmekteyiz. B. İskender’in ölümünden
sonra MÖ 322 yılında, İskender’in gene-

rallerinden Perdikkas Laranda ve Isaura
kentine bir ceza seferi düzenleyerek
bölgeyi hâkimiyeti altına alır. Laranda
kentini kolaylıkla ele geçiren Perdikkas,
Isaura (Zengibar Kalesi) kentinde büyük
bir direnişle karşılaşır. Diodoros, canlı
bir şekilde anlattığı savaşın çok çetin
geçtiğini ve Perdikkas’ın güçlü ordusu
karşısında daha fazla direnemeyen Isau-
ralıların teslim olmayıp kendilerini ateşe
atarak intihar ettiklerini bildirmektedir.

Diodoros’un naklettiği bilgilere göre
Isaura (Zengibar Kalesi) kenti Helenis-
tik dönemin başında zengin ve güçlü
bir kent, özellikle de sur ve kulelerle
çevrilidir. Bu savaşın, Isaura (Zengibar
Kalesi) kentinde nasıl bir etki yarattı-
ğı konusunda elimizde somut bir delil
yoktur. Bundan sonraki süreçte Isauria
toprakları MÖ 133 yılına kadar Helenis-
tik dönem krallıkları arasında sürekli el
değiştirmiştir. Roma İmparatorluğu bu
yıllardan sonra Anadolu’da etkin faali-
yetlerde bulunmaya başlamıştır.

MÖ 79 yılında konsül seçilen P. Servilius
Vatia, Kilikya Eyaleti’ne gönderilen or-

dunun komutanlığına getirilir. P. Servili-
us Vatia, Isauria topraklarının da içinde
yer aldığı bölgede tam bir egemenlik
kurar ve bu başarısından dolayı kendisi-
ne “Isauricus” unvanı verilir.

Bu dönemle ilgili bilgiler veren Strabon
(MÖ 64-MS 21) ilk defa Isaura kentinden
ve Isauria Bölgesi’nden söz eder. P. Ser-
vilius Vatia ile de tanışan Strabon Isauria
Bölgesi’ni, coğrafyasını Trakheiotis, hal-
kını ise Trakheiotlar olarak adlandırdığı
Dağlık Kilikya’nın bir alt bölgesi olarak
göstermektedir. Roma egemenliğinin
uzun sürmediği Dağlık Kilikya ve Isau-
ria topraklarında korsanlık faaliyetleri
yeniden hız kazanınca Roma Senatosu
“Lex Gabina” kanunu ile MÖ 67 yılında
Pompeius komutasındaki Roma ordu-
sunu bölgeye gönderir ve bölgede tek-
rar kontrol sağlanır. Roma İmparator-
luğunun MS 395 yılında ikiye ayrılması
sonucu Isauria Bölgesi de Doğu Roma
(Bizans) sınırları içinde kalır.

Aslen Isaurialı olan Traskalisseus’u (Tora-
sikodia, daha sonra Zenon adını alacak-
tır) MS 474-491 yılları arasında Bizans

tahtında görüyö-
ruz. Zenon,
Bizans tahtını ele geçirme politikasını
uygulamaya koymadan önce Hun Haka-
nı Atilla ile diplomatik ilişki kurarak onu
oyalar. Hatta Atilla'nın sözlüsünü kaçıra-
rak bir Isaurialı ile evlendirmiştir.

Bizans'ta yönetime hâkim olan Zenon,
her merkeze bir piskopos fikrinden ha-
reket ederek sorunları çözmeye çalışmış
ve bütün merkezlere birer piskopos ata-
mıştır. Fakat Zenon bir kanun çıkararak
Isaura (Zengibar Kalesi) ve Leontopolis'i
(Bozkır) bu uygulamanın dışında tut-
muştur. İmparator Zenon'un doğup
büyüdüğü bölge için neden böyle bir
kanunu çıkardığı bilinmemektedir. A. M.
Ramsay'a göre Isaura (Zengibar Kalesi)
ve Leontopolis (Bozkır) kentleri birbi-
rine o kadar yakındı ki Zenon böyle bir
kanunla iki kenti aynı piskoposa bağla-
mıştır. Bir başka görüşe göre ise Zenon,
Isauria Bölgesi'nin insanı olduğu için
bölge insanlarını çok iyi tanımaktadır.
Mezhep ayrılıklarını da göz önüne ala-
rak, herhangi bir karışıklığa meydan
vermemek için bu kanunu çıkarmış ol-
malıdır.

MS 717-741 yılları arasında Isaurialı III.
Leon, Doğu Roma İmparatorluğu'nu
yönetmiştir. III. Leon, III. Theodosius ve
Zenon döneminden süre gelen bir ge-
leneği yaşatırcasına, belki de bölge in-
sanının savaşçı yapısından faydalanmak
için Roma ordusuna bölgeden asker

toplamaya devam etmiştir.
Bizans tarihine "Isauria Hanedanlığı"
olarak geçen MS 717-867 yılları arasın-
da Bizans'ı Isaurialı komutanlar yönet-
miştir.

Bizans İmparatorluğu taht kavgaları-
yla uğraşırken MS 7. yüzyıldan sonra
Anadolu'ya Arap akınları başlar. 1097
yılında Anadolu Selçukluların Konya'yı
başkent yapmaları ile birlikte Dağ-
lık Kilikya ve Isauria Bölgesi Selçuklu
hâkimiyetine geçer. Selçuklu Devleti'nin
yıkılmasından sonra Beylikler dönemin-
de ise Dağlık Kilikya, Karamanoğulları
Beyliği sınırları içine girer. 1451 yılında
Karamanoğullarının Osmanlı toprakları-
na katılmasıyla birlikte Dağlık Kilikya ve
Isauria toprakları da Osmanlı Devleti'ne
dâhil olur.

Hafta sonu Bozkır Belediyesi ve Basın Ya-
yın Enformasyon Konya İl Müdürlüğü iş-
birliğiyle Zengibar Kalesini canlı görme
fırsatımız oldu. Burada yapmış olduğum-
uz incelemelerde, Zengibar kalesinin
Anadolu tarihine önemli derecede katkı
sağlayacağı kanısına vardık. Bu kale ka-
lıntılarının 1988 yılında tescil edildiğini,
kalenin ilk keşfinin 19. yy. başlarında Av-
rupalı gezginler tarafından yapıldığını
ve kısa bir yüzey araştırması yapıldığını
öğrendik. Aynı zamanda bu bölgede
Kültür ve Turizm Bakanlığı ile 2010 yı-
lında ilk çalışmaların yapıldığını da öğ-
rendik. Yapılan araştırmalarda ise kale-

nin erken
Hristiyanlık
dönemine rast
geldiğini ve bu
dönemde çeşitli yapıların üzerine son-
radan haç işareti kabartmasının yapıldı-
ğını gördük.

Kale, hâkim bir tepede yer alıyor ve uzun
vadi boyunca etrafı kontrol özelliğine
sahip biçimde kurulmuştur. Kale geniş
bir alana yayılmıştır. Zaten geniş alana
yayılması, metropolit bir şehir olarak
kurulmasından dolayıdır. Kale içerisinde
gördüğümüz kalıntılar arasında, sütun-
lu cadde, kilise, meclis, tiyatro alanları,
taş ocağı, gözetleme kuleleri vb. yapılar
tam olarak belirgin olmamasına rağmen
bu yapıların burada var olduğu anlaşılm-
maktadır. Kalenin diğer bir özelliği ise,
M.Ö. oluşturulan yapılarda taş işçiliğinin
İç Anadolu'da ne kadar büyük bir geliş-
me kaydettiğinin en büyük göstergesi
kabul edilmektedir.

Zengibar Kalesi, diğer bir deyişle Isau-
ralılar, 4 bin yıllık tarihiyle Persler, Bü-
yük İskender imparatorluğu, Romalı-
lar, Bizanslılar, Selçuklular, Osmanlılar
medeniyetlerine ev sahipliği yapmıştır.
Bir gün mutlaka Konya-Antalya geçiş
güzergâhında seyahat ettiğinizde uğra-
yıp görmenizi tavsiye ediyorum.

*Kaynak: Aksaray Üniversitesi Fen Edebiyat
Fakültesi Arkeoloji Bölümü, Bölüm Başkanı
Doç. Dr. Osman Doğanay Makaleleri
Derleyen ve Özetleyen: Resul Bolat
Bozkır Belediyesi Basın Danışmanı*

Hoş Geldin 11 Ayın Sultanı RAMAZAN

SU KİYİSINDAKİ CENNETLER: EDAM, VOLENDAM, MARKEN

Yazı ve Fotoğraflar: **Tuğba Hilal Kabakçı**

Konya kadar bir ülke düşünün. Deniz seviyesinin altında, nehirlerin orta yerlerinde menderes çizerek aktıkları şehirler ve kasabalar... Elbette Hollanda'dan bahsediyorum. Herkesin dünyada özgürlüklerin merkezi olarak gördüğü ülke... Hollanda'yı güzel yapan sadece özgür kuralları değil; doğası ve mimarisi de oldukça dikkat çekici.

Başkent Amsterdam sizi sıradan bir Avrupa şehri gibi karşılayacaktır; hatta ilk başta Venedik taklidi bir şehir gibi düşünebilirsiniz. Fakat Amsterdam'dan dışarı başınızı uzattığınızda su kıyısına sanat eseri gibi işlenmiş kasabalara muhteşem bir seyahate başlayabilirsiniz. Edam, Volendam ve Marken bunlardan yalnızca üçü...

Amsterdam Central'den 10 Euro karşılığında bir bilet alıyorsunuz ve bu biletle Kuzey Hollanda'da bulunan pekçok kasaba ve şehre bir gün boyunca dilediğiniz seyahat edebilirsiniz. Bu üçü ile ilgili bir rota çizmeniz gerekirse ilk durağınız peynir cenneti Edam. Edam'ın girişinden itibaren sessizlik ve huzur ruhunuza işliyor resmen. Su kanallarının kenarlarında kurulmuş evler klasik bir

Avrupa mimarisinden çok daha fazlasını görmenizi sağlıyor. Bu evlerden bazıları oturup huzuru dinleyebileceğiniz kafelere dönüştürülmüş ve birkaç tane de butik otel olarak kullanılan evler var. Çiçek kültürü öylesine yaygın ki bazı evlerin ya da kafelerin önünde Hollanda'nın da sembollerinden biri olan bisikletlerin çiçeklerle süslenerek dekore edildiğini görebilirsiniz. Evlerin önünde araba yerine ya bisiklet ya da kayıklar bulunuyor.

Kısaca Venedik'te yaptığınız romantik kanal turları burada günlük yaşamın bir parçası. Ayrıca sokaklarda peynir fabrikaları ve peynir dükkânları var. Zaten Edam peyniri oldukça meşhur. Fakat biraz pahalı.

Edam'dan sonra rotanızı ikinci olarak Volendam'a çevirebilirsiniz. Volendam kasaba olarak bilinse de Kuzey Hollanda'da küçük bir şehirdir. Diğer bölgelerden daha fazla turizme dönük ve daha kalabalık bir sahil şehri. Kuzey denizini izleyerek kıyı boyunca yürüyüp

oldukça yaygın. Birbirinden lezzetli balıklar fastfood tarzında menü olarak 10 Euro gibi cazip fiyatlara satılıyor. Balığın yanında o lezzetli patates kızartmalarını da yemeyi unutmayın derim. Sahilde yürürken birden karşınıza geniş yemyeşil bir ova ve yel değirmenleri çıkıyor. Hollanda'da yel değirmenlerini görebileceğiniz çok az yerden biri de Volendam...

geleneksel dükkânlardan alışveriş yapma imkânını bulabilirsiniz. Hediyelik eşyalar oldukça hesaplı ayrıca peyniri imalat yerinden almak istiyorsanız Volendam'daki fabrikaları tercih edebilirsiniz. Yüzlerce çeşit peyniri ücretsiz tatma ve dilediği-

niz boyutta alma imkânınız da var. Açıkta peynir alamıyorsunuz tamamı farklı gramajlarda paketlenmiş ve her birinin üzerinde kaç yıllık olduğu yazıyor. "Extra old" ve kekikli peyniri tavsiye ederim. Volendam kıyı şehri olduğu için balık da

Hollanda su ile yaşamak için alışmaya zorlanmış bir ülke. Yaşam buna göre şekillenmiş. Örneğin üçüncü durağınız Marken Adası'na isterseniz deniz otobüsleri ile denizden, isterseniz yine otobüsle denizin üzerine yapılmış otoyoldan ulaşma imkânınız var. Biz Volendam'dan deniz yolu ile gitmeyi tercih edenlerdeniz. 5 Euro'ya bir bilet alarak her saat başı kalkan deniz otobüsleri ile Marken Adası'na geçebilirsiniz. Marken sessiz sakin sokaklarında çiçekli bahçeleri izleyerek ve fotoğraf çekmekten keyif alacağınız küçük bir kasaba. Edam'da peynirin, Volendam'da balığın tadına baktıktan sonra sıra Hollanda'nın o meşhur ayakkabılarını almaya geliyor. İşte Marken gibi minicik bir yerleşim yerinde bu ayakkabıların üretim yeri var. Fiyatlar sıradan bir dükkânda bulabileceğiniz fiyatlarla aynı. Sadece çeşit çok fazla... Tüm buraları gezerken dikkatimi çeken bir başka husus bilinçli turizmin nasıl sürdürüldüğü... Turizm ürünü olabilecekler tek bir merkezde toplanmamış. Her biri başka yerlere dağıtılarak ülkenin tamamı bir turizm merkezi hâline

getirilmeye çalışılmış. Herkes turizm faaliyetlerinin tam ortasında...

En son ayakkabınızı da alıp o tertemiz havayı içinize çekip hayvanlarla ve doğayla dostluğunuza şimdilik veda edebilir elinizdeki tek günlük bi-letle diğer kasabalara ya da yeniden

Amsterdam'a dönebilirsiniz.

Seyahatiniz bol yollarınız açık olsun...

ISO 22000
GIDA
GÜVENCESİ

ISO 9001:2008
KALİTE
YÖNETİMİ

HELAL
GIDA
SERTİFİKASI

50
YIL
BÜYÜK SANAYİ KURUMU

1954'ten
BERİ

*Bir tas çorbasını
komşusuyla paylaşan
güzel insanların
Ramazanı Şerifi
mübarek olsun.*

“Tınaztepe mağaraları ilk olarak 1968 yılında Fransız bilim adamı Michel Bakalowichz tarafından bulunup, mağaraların krokisi çıkarılmış. Ayrıca Doktor Michel Bakalowichz mağaralarını tıbbi araştırmasını yapmış, astım hastalığı için doğal bir tedavi ortamı olduğunu belirtmiş.

TINAZTEPE MAĞARALARI

Yazı: Selim Yıldız
Fotoğraflar: Aykut İnce, Hüseyin Bostancı

Bazen yanı başımızda ki güzelliklerin farkına varmıyoruz. Ülkemizin her bir köşesi bucağı bu güzelliklerle dolu. Sizi bilmem ama benim için güzelliklerin en başında Mağaralar geliyor. Gittiğim her yerde şehirde ilk olarak mağaraları bulur ve gezerim. Mağara kapısından girer girmez sanki bu dünyaya ait olmayan bir yere adım atmış gibi hissedirim. Gördüğüm her şey beni adeta büyüler. Son olarak Konya'nın Seydişehir ilçesinde bulunan Tınaztepe Mağaralarını gezdim. Mağara ile ilgili kişisel izlenimlerimi başka bir yazıda anlatmak üzere size mağara ile ilgili bilgilerle baş başa bırakıyorum.

Mağaranın Tarihçesi; "Tınaztepe mağaraları ilk olarak 1968 yılında Fransız bilim adamı Michel Bakalowichz tarafından bulunup, mağaraların krokisi çıkarılmış. Ayrıca Doktor Michel Bakalowichz mağaralarını tıbbi araştırmasını yapmış, astım hastalığı için doğal bir tedavi ortamı olduğunu belirtmiş.

1970 yılında başka bir araştırma grubu, Kaptan Jacques Cousteau'nun ekibi Alman Reinholt Messner ve arkadaşları Suğla Gölü ve onu besleyen su altı kaynaklarını araştırmak için bölgeye gelmişler. Fası boğazı ve Tınaztepe ma-

ğaralarının irtibatlarını keşfetmişler ve buranın yer altı göllerinin uzunluğunun

22 km olduğunu tespit etmişler. Aynı ekip, mağaraları o zamanki imkânları ile

fotoğraflandırmışlar, jeolojik yapısını ve jeolojik dokümanını, yaşadıkları mace-

rayı Almanyada, Dünya Harikaları adlı kitapta yayınlamışlardır.

Mağaranın şu anda gezilebilen toplam uzunluğu 1580 metre. Mağara, sonun-

daki 30 metrelik iniş dışında tamamen yatay özellikle bir mağara olan Tınaztepe mağarası ve çevresi, karışık jeolojik ve jeomorfolojik bir değişim geçirmiştir. Oligosen ve miyosen dönemine ait alpin dağ oluşumlarıyla bu günkü tektonik konumlarına ulaşan bölgede genç ve yaşlı birimlerin iç içe olduğu görülmektedir. Giden Gelmez Dağları'nın kuzeyinde bulunan Tınaz Dağı, konprehensif en üst katını oluşturan Eosen yaşlı Nümmülitli kireç taşlarından meydana gelen Tınaztepe mağarasının bulunduğu bölgede üst seviyelerde kilaşı-kumtaşı-marn ve konglomera ardalanmasından oluşan fliš ile birlikte ofiyolitik karakterli kayalarda yer alıyor.

Tınaztepe Mağarası'nın gelişmesinde eğim atımlı normal faylar etkili olmuş. Bu iki eğim atımlı normal fayların arasında kalan alan graben durumundaymış.

Suların mağara içerisinde hareket ettikleri yerlerde kalkel tüfleri tavan ve yan taraftaki çatlaklardan sızan sularla çok

güzel travertinler, sarkıt ve diktler oluşmuş. Mağaranın son kısmındaki büyük alan bütünüyle ana faya bağlı olarak gelişmiş ve içerisinde turkuaz mavisi ve yeşile çalan bir göl mevcut.

Üst sistemi fosil bir mağara, altta bulunan ve havzanın sularını toplayan düden, morfolojik bakımdan Tınaztepe mağarasının devamı. Tavandaki çatlaklardan sızan sular, içeride gölcükler oluşturmuş. Mağaranın sonunda büyükçe bir gölet bulunuyor.

Özellikle ilkbahar aylarında kar ve yağmur sularıyla beslenen dere ve yatakları, en alt seviyedeki mağaraya ulaşmadan önce sular, şelale ve devkazanı tipi çok ilgi çekici görüntüler ortaya koymakta.

Yapılan araştırmalara göre Tınaztepe Mağarası şimdiki durumuna, yaklaşık 230 milyon yıl gibi uzun bir süreçte meydana gelmiş. Mağaranın iç kısımlarında ayrıca taban-tavan arası yükseklik farkının 65 metreye çıktığı yerler görülmektedir.

Tınaztepe Mağaralarının toplam uzunluğu yaklaşık 22 km olup, ziyarete açık olan 1. Mağara 1580 metre, 2. Mağara 250 metredir. Dünya'nın turizme açık 3., Türkiye'nin ise en uzun mağarasıdır. Mevcut 3 mağara da genel olarak yatay özelliktedir.

1580 metrenin tamamı yürüyüş yolları, özel ışıklandırma ve güvenlik sistemleriyle donatılmış olup her yaşta ziyaretçinin rahatlıkla gezebileceği şekilde düzenlenmiştir. Ayrıca vahşi mağaracılık yapmak isteyenlere özel, içerisinde herhangi bir müdahalede bulunulmamış mağaralar mevcut olup sadece sertifikalı rehberler eşliğinde özel kıyafet ve donanımlarla keşif yapma olanağı sunulmakta.

Mağara Çelmeli Turizm Ltd. Şti. tarafından turizme kazandırılmıştır ve şu anda özel tesis statüsünde işletilmektedir.

Grandeur®

Non Stick Process

Savaşan Emaye ve Soba Sanayi Ltd. Şti.
Tatlıcak Mah. Taştepe Sk. No: 36/1
Karatay - Konya - Türkiye
Tel: +90.332 334 05 50 (pbx)
Fax: +90.332 334 05 60
www.savasan.com
savasan@savasan.com

Yazı: Bekir Şahin Fotoğraflar: Ali Düz

St. Petersburg'da El Yazma Arşivleri

*Arşiv Müdürü Dr. Sergey Chernyavskiy
Türkiye'den gelen araştırmacılara her zaman
kapılarının açık olduğu ve gerekli kolaylığı
sağlayacakları müjdesi de sevindirici idi.*

Avrupa'da; "Büyük" bizim coğrafya-mızda "Deli" diye bilinen, anılan "Çar Petro'nun kurduğu St. Petersburg'a, 24-28 Ocak 2011 tarihlerinde, Rusya İlimler Akademisi Doğu El Yazmaları Enstitüsü'nde bazı görüşmelerde bulunmak için gitmiştik.

Ziyarette bulunduğumuz Rusya'nın tarih, kültür şehri St. Petersburg'un devrimden sonra ismi "Leningrad" olarak değiştirildi. Ancak, şimdi eski ismiyle anılıyor. UNESCO tarafından tarihî miras listesine alınmış tam bir müze şehir. Pek çok sanat erbabına ilham kaynağı olmuş

bu şehrin her yerinde müzeler, arşivler, kütüphaneler, galeriler, tiyatrolar, konser salonları var. Adeta içinde yaşayan insanı eğiterek akl-ı selim, zevk-i selim sahibi kılmak üzere planlanmış. Her biri ayrı mimar tarafından planlanmış muhteşem binalar adeta insanın içindeki kraliyet yıldızını tahrik ediyor. Binaları döneminin mimari özelliklerine göre kategorize edebiliyorsunuz. Petersburg Rusya'nın kafasıdır, Moskova ise yüreği. Çar, sadece yeni bir şehir kurmadı; aynı zamanda St. Petersburg'u başkent ilân ederek Rus muhafazakârlığının merkezi haline getirdi. St. Petersburg, Avrupalı

mimar ve mühendisler tarafından tasarlanıyor; bir adalar, köprüler, kanallar şehri olarak...

Bu tarihî şehre tekrar; 11-14 Eylül 2017 tarihleri arasında, Nadir Eserler Dairesi Başkanı Hüseyin KUTAN, Konya İl Kültür ve Turizm Müdürü Abdüsettar YARAR ile Konya Selçuklu Belediyesi Kültür İşleri Müdürü Ali DÜZ (Selçuklu Belediyesi dijital çekim makinelerinin alınmasına katkıda bulunacaktı) Beylerle birlikte ziyaret gerçekleştirdik

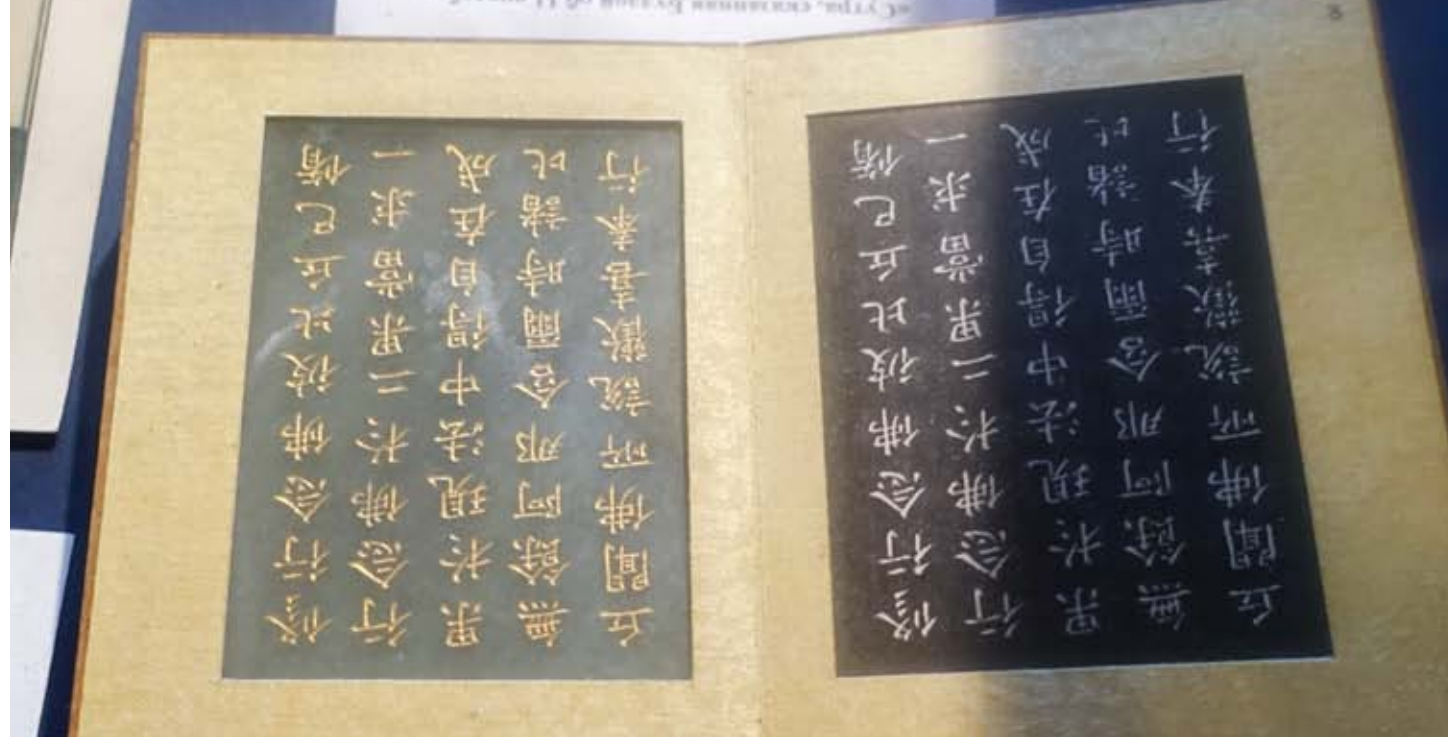
17. Yüzyıl'da yüzüne bile bakılmayacak, تنها bir bataklık şehir iken nasıl

18. yüzyıl Avrupa mimarisinin şaheseri bir şehir haline getirilmiş olduğuna şahitlik ediyoruz. Burayı tanımak için, görüşmelerimizin bitiminde sokaklarında yürümemiz, çarşılarında gezmemiz gerekiyordu. Enteresan müze isimlerine rastladık; "Dinler Tarihi Müzesi", "Rusya Etnografya Müzesi", "Rusya Siyasi Tarihi Müzesi", "Rus Edebiyatı Müzesi", "St. Petersburg Şehir Tarihi Müzesi", "Kahve Müzesi", "Ekmek Müzesi, ..." gibi.

Arkadaşlarımız ile birlikte St. Petersburg Türkiye ile Kültürel ve Bilimsel İlişkiler Derneği'nin tanıtım toplantısına katıldık. Dernek başkanı Prof. Dr. Aleksandr

Kolesnikov çok önemli bilgiler verdi. Buradaki arşiv ve müzeler dünya insanlığının ortak kültürel mirası UNESCO tarafından tarihî miras listesine alınmış tam bir müze şehir. Bizim kültür ve medeniyetimize ait pek çok belge, bilgi içeren eser var. Kolesnikov'un, "Osmanlı köşesinin bulunduğu bu büyük prens sarayında (şu anda bilim evi) bir sembol vardır. Neden bunu anlatmaya çalışacağım? En başta şunu söylememiz lazım, Türkiye'nin işbirliğine dair Saint Petersburg şehrinde çok sayıda kanıta sahiptir." Sözleri düşünmeye değerdi. Gerçekten

de bu saraydan çıktığımızda ve sola dönüp Neva Kıyısına vardığımızda Ermitaj Müzesi yer almaktadır ki, bu müze Türk tarihi ve Türk kültürüne dair çok sayıda eser bulundurmaktadır. Özellikle Osmanlı sancakları görmeye değer önemli eserler arasındadır. 200'den fazla müze içerisinde en meşhuru ve en büyüğü "Hermitage Müzesi" aslında imparatorun yazlık sarayı olarak yapılmış. Planını da bizzat imparator, yani I. Pedro çizmiş. Bizim ona "Deli Pedro" dememiz ile Rusların ona "Büyük Pedro" demesi arasında bence bir tenakuz yok. Her "büyük insan" bi-

raz "deli"dir zira. Derler ki, şimdi müze olan bu saraydaki her bir sanat eserinin başında 10 saniye durulsa tamamının incelenmesi ancak 10 yılda biter. Sadece Türk sultanlarının Rus çarlarına hediye ettikleri eşyalar, yani hediyeler ayrı bir odayı ayrı bir bölümü oluşturmaktadır. Yine burada onlarca Osmanlı sancağı bulunmaktadır.

Biraz daha ileriye gittiğimizde buna benzer çok güzel bir Prens Sarayında bulunan **Doğu El Yazmaları Enstitüsünde** Türk tarihine ve kültürüne ait binlerce

el yazmasının bulunduğu bir binayı görüyoruz. Daha önce 24-28 Ocak 2011 tarihlerinde ve 11 Eylül 2017 tarihinde tekrar ziyaret ettiğimiz Rusya İlimler Akademisi Doğu El Yazmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. İrina POPOVA ile yapılan görüşmemizde şu bilgileri aldık:

- Kadim Kur'an-ı Kerim nüshaları ile Türk dili, kültür ve medeniyetine ait Geleneksel Türk İslam Sanatlarını (hat, tezhip, minyatür, cilt vs.) barındıran çok sayıda eserin bulunduğu gözlemlenmiştir.

- Enstitü Müdürü Prof. Dr. İrina POPOVA; önümüzdeki yıl kuruluşunun 200. yılını kutlayacak olan Enstitüde bulunan Arap harfli eserlerin tamamının kendi bünyelerinde dijital çekimlerinin devam ettiğini,
- Enstitü bünyesinde bulunan Türk Kültür ve Medeniyetine ait eserlerin dijital görüntülerinin mükabiliyet esasına göre değişiminin yapılabilirliğini,
- 67 dilde 100.000 belgenin yer aldığı

ğını ifade etmiştir.

Bu el yazmaları; Selçuklu, Osmanlı, Türkler ve gerek Rusya da gerek dünyanın dört bir tarafına dağılan Türklerin tarihine ait eserlerden oluşmaktadır.

Yine, **Neva'nın** karşı tarafına baktığımızda **Türkoloji Bölümünün** içerisinde de yine daha az araştırılmış, Türk tarihine ait eserler olduğunu biliyoruz. Tabi bunlar araştırılmayı bekliyorlar. Hemen yanındaki topçu müzesinde, Osmanlı askeri teçhizatına ait çok sayıda örneği bulabiliriz. Bu örnekleri devam ettirmek mümkündür. Saint Petersburg'un

her müzesinde kültür evinde ve benzer müesseselerde Türk tarihine ve Türk kültürüne ait çok sayıda eşyanın olduğunu söyleyebiliriz. Katıldığımız, anılan toplantıda da bulunan **Dimitri Şerih** "Türk Saint Petersburg'u" adlı eserinde bu konuyla ilgili ayrıntılı bilgi vermektedir. Bu kitabın Türkçeye tercüme edilmesi temennimizdir. Osmanlı tarihine ve Osmanlı Rus münasebetlerine ait çok sayıda ve daha araştırılmamış ve ortaya çıkartılmamış arşiv belgesinin olduğunu da söylemeliyiz.

St. Petersburg'da bulunan bir diğer Rusya Devleti Tarih Arşivini 13 Eylül 2017

tarihinde ziyaret ettik. Arşiv Müdürü Dr. Sergey Chernyavskiy, belge kullanımından sorumlu Daire Başkanı ve Arşiv Müdür Yardımcısı ile birlikte yapılan görüşmelerde verilen bilgilere göre;

- Arşivlerin toplam raf uzunluğunun 220 km olduğu,
- 7000 metrekare alana kurulduğu,
- Arşivde 7 milyon kutu içerisinde çok miktarda belge bulunduğu,
- Belgelerin genellikle 19. ve 20. yüzyıllara ait olduğu,

- Kurumda toplam 200 arşiv personeli ve 120 idari personelin çalıştığı,
- Bu yıl arşivin kuruluşunun 305. yılı olduğu,
- Arşiv belgelerinin yaklaşık % 12'sinin dijitalleştirilmiş olduğu ve dijitalleştirme ile mikrofilm çekimlerinin halen sürmekte olduğu,
- Arşiv dilinin çoğunlukla Rusça olduğu, Osmanlıca ve Arap alfabesiyle yazılmış belgelerin de bulunduğu,
- Ahıska Türkleri ile ilgili belgelerin de olabileceği,
- Arşivde Türk tarihiyle ilgili Rusça belgelerin de yer aldığı,
- Arşivin bütün araştırmacılara açık olduğu ve araştırmacıların web sitesinde yer alan formu doldurarak araştırma izni alabildiği,
- Araştırmanın formatına göre önceden bilgilendirme ve talep doğrultusunda arşiv tarafından gerekli hazırlıklar yapılarak araştırmacılara yardımcı olunduğu,
- Araştırmacıların belgelerin hem as-

lından hem de dijital görüntülerinden faydalanabildiği,

- Araştırmacıların web sitesinde belirtilen ücretler karşılığında arşiv belgelerinin kopyasını edinebildiği,
- Türkiye'den şimdiye kadar yalnızca 18 araştırmacının bu arşivden faydalandığı

- öğrenilmiştir. Bu son madde, üzerinde çokça düşüneceğimiz bir konu. 305 yıllık bir arşivde Türk araştırmacıların azlığı çok manidar.

Arşiv Müdürü Dr. Sergey Chernyavskiy Türkiye'den gelen araştırmacılara her zaman kapılarının açık olduğu ve gerekli kolaylığı sağlayacakları müjdesi de sevindirici idi.

Ahıska'nın hikayesi burada başlar

HASAN KULU

ORMAN ÜRÜNLERİ

Laminat Parke , Isıl İşlem Ahşap Palet ve Sandık, Kamelyalık Kereste,
F. Joint Lamine Profil ve Panel, İnşaatlık ve Doğramalık Kereste, Fırınlı Masif Çam ve Kayın Parke,
Fırınlı Taban Lambri, Döşeme Tahtası, İthal OSB ve PLYWOOD

0332 444 5856
www.hasankulu.com
info@hasankulu.com

Ağaç İşleri Sanayi Kırımlı Sk.
No:35 PK 42300 Selçuklu/KONYA
Faks: 0332 2493176

HASAN KULU
Orman Ürünleri A.Ş.

KÜTAHYALI İŞ ADAMI,
KOLEKSİYONER
DOĞAN GÜRAL İLE
63 YILLIK KOLEKSİYON
SERÜVENİNİ KONUŞTUK

Ben "efemera koleksiyoneri"yim. En geniş kapsamlı olanı piyango koleksiyonumdur. Para koleksiyonum da oldukça büyük. Abdülmecit'ten bugüne kadar kanunun müsaade ettiği, kayıtlı olması gerekmeyen tüm paralar mevcut.

Röportaj ve Fotoğraflar: **Benian Çulhaoğlu**

Kütahyalı İş Adamı Doğan Güral evinin kapılarını bizlere açtı ve 63 yıllık koleksiyon serüvenini Köşe Bucak Dünya dergisi okurları ile paylaştı.

Doğan Bey Türk Nümismatik Derneği'nin en kıdemli üyelerinden birisiniz. 2002 yılında kurulan Collection Club'ın kurucu üyesisiniz. Ve uzun yıllardan beri Collection Club'ın Başkan Yardımcılığını yürütmektesiniz. Koleksiyon serüveniniz nasıl başladı?

Koleksiyon sevdam 7 yaşında başladı. İnsanlar genellikle pul koleksiyonu ile koleksiyon yapmaya başlarlar. Ben para koleksiyonu ile başladım. Ailemde, yakın çevremde koleksiyon yapan ya da meraklı olan yoktu. Tamamen kendi merakımdandır. İlk paramı amcam vermişti; kâğıt 2,5 liraydı. Çıl para olduğu için harcamaya kıyamadım, saklamayı tercih ettim. İtinayla defterimin arasına koydum. Madeni para koleksiyonuma ise dayı-

mın karne başarı hediyesi olarak verdiği, 1957 yılına ait nikel 1 TL'si ile başladım. Onları sakladım, benimle bugünlere kadar geldiler.

Çok kapsamlı bir para koleksiyonunuz var. Pek çok sergide farklı koleksiyonlarınızdan parçalara rastlamak mümkün. Ancak ülkemizde piyango koleksiyoneri denilince ilk akla gelen isimsiniz. Neler söylemek istersiniz?

Ben "efemera koleksiyoneri"yim. En geniş kapsamlı olanı piyango koleksiyonumdur. Para koleksiyonum da oldukça büyük. Abdülmecit'ten bugüne kadar kanunun müsaade ettiği, kayıtlı olması gerekmeyen tüm paralar mevcut. Ancak para koleksiyonu yapan çok kişi var. Piyango koleksiyonu yapan ise az. Ben başladığımda kimse yapmıyordu. İnsanlar "Piyangonun koleksiyonu mu olur?" diyorlardı. Günümüzde müzayedelerde piyango biletleri fahiş fiyatlara satılıyor. Para satışlarını bile geçti. Piyango koleksiyonerleri her geçen gün artıyor.

Piyango koleksiyonunuza ne zaman ve nasıl başladınız? Kültürel bir hazine niteliğine sahip koleksiyonunuzdaki sayı kaçta ulaştı?

Piyango koleksiyonuma 1973 yılında, 25 yaşındayken başladım. Bir gün evde

oturmuş albümleri düzenliyordum. Askerlik fotoğraflarını albümlere yerleştirirken fotoğrafların arasından bir piyango bileti çıktı. Baktım, arkasında belli belirsiz "benim" yazıyor. Hemen hatırladım: 1969'u 70'e bağlayan yılbaşı için alınmıştı. O dönem askerdim. O yıllarda askere gidenlere ailenin, akrabaların para vermesi adettendi. Bizimkilerde bana çokça para vermişti. Paraya ihtiyacım olmasa da veriyorlardı. Benim de altta kalmamam lazımdı. Bu borcu askerlik bitmeden nasıl öderim, diye düşünüyordum. Hava Kuvvetleri Komutanı'nın makam şoförüydim.

Bir gün Ankara Anafartalar Caddesi'ndeyim, baktım bir kuyruk var. İnsanlar millî piyango bileti almak için sıraya girmiş. Düşündüm: Kütahya'da piyango gişesi yok. Alacak yer de yok. O zaman İstanbul'a gidenlere Nimet Abla gişesinden bilet siparişi verildi. Yılbaşı yaklaşmıştı. Aileme ve akrabalarım göndermek üzere yılbaşı kartları hazırlamıştım. Malum, o yıllar insanlar özel günlerde kart gönderirdi sevdiklerine. İçlerine birer bilet koymanın iyi olacağını düşündüm. Güzel bir hediye olacaktı. Ben de böylece bir nebze de borcumu ödemiş olacaktım. 20 tane bilet aldım, 19'unu dağıttım. Kendime de bir tane ayırdım. 1973'te onu bulunca devamını

getirmek aklıma geldi. Üzerindeki resim çok hoşuma gitmişti. "Toplasam bunları ne güzel olur!" diye düşündüm. Para koleksiyonumu belli bir yere getirmiştim. Yeni bir başlangıç iyi olacaktı. Piyangonun tıpkı para gibi görseliği hoşuma gitmişti. Piyangonun üzerinde de para da olduğu gibi temalar vardır.

İlgim bununla kalmadı. Bir gün Türk Nümismatik Derneğinde otururken bir adam geldi. Elindeki eski paraları gösterdi. Satmak istiyordu. Orada bulunan üstatlar "Para olanları müzayedede yüksek satarsın, ancak şunlar para değil, piyango bileti. Bunun koleksiyonu olmaz," diyerek bir tomarı ayırdılar. Eski Türkçe 30 tane piyango biletiydi. Adamın çöpe atmayı düşündüğü o piyangoları bana vermesini söyledim. Aldım ve bir kenara koydum.

Gene bir gün para koleksiyonum için müzayededeyim. 7 tane Ziraat Bankası Lotaryasını zorla verdi bir dostum. "Sen bunları al. Piyango bileti topluyorsun, işine yarar," dedi. Anlamadığımı söylemeye rağmen zorla verdi. Böylece 40 yılı aşkın süredir devam eden serüven başlamış oldu. Ve bugün sayısı yaklaşık 40.000'i bulan bir koleksiyonum var.

Bir koleksiyonerin koleksiyonunu insanlarla paylaşması önem arz edi-

yor. Sergilerle, kitaplarla insanların ilgisine sunulması gerekir, diye düşünüyorum. Yoksa onca emek bir yerde hapsoluyor ve kimse tarafından bilinmiyor.

Evet, gerçekten de öyle. Ben de koleksiyonumu kitaplarla geleceğe taşımayı planladım. Bu maksatla hazırladığım "Tayyare Piyangoları ve Ziraat Bankası Lotaryaları Kataloğu (1898-1940)" 2014 yılında yayımlandı. Bu kapsamda başka bir eşi yok. Sonraki piyangoların da tamamı ben de mevcut; hatta bazılarından fazla var. Şu an üç kitap hazırlığı içindeyim. Şişli Atatürk Müzesinde "Piyangolarla Atatürk" temalı kişisel sergi açtım. Sergi işi kolay değil. İşim de çok yoğun. Bu nedenle daha çok karma sergilere iştirak ediyorum. Koleksiyonerlere danışmanlık yaptığım da oluyor.

Başka neler biriktiriyorsunuz? Koleksiyon yapmak isteyenlere ışık tutması için koleksiyon çalışmalarınızdan bahseder misiniz?

Kırk çeşit koleksiyonum var. Maç biletleri, banka çekleri, sinema biletleri, Kütahya-belge-kitap-kartpostal ve fotoğrafları, jetonlar, şehirlerarası otobüs firmalarının otobüs biletleri, telefon kartları, banka kartları, otel kartları... Daha neler neler. Hepsisi de birer koleksiyon niteliğinde. Koleksiyoner için arşivleme çok önemlidir. Ne var ne yok bilmeniz gerekir. Şimdi bilgisayar var, işimiz kolay. Yokken her şey hafızamdaydı. Bütün koleksiyonum bilgisayardadır. Mesela tüm biletler harf sırasına göre ön ve arka yüzleriyle kayıtlıdır. Koleksiyonumu albüm ve klasörlerde muhafaza ediyorum. İçlerinde 45 senelik albümler var. Ayrıca internetten müzayedeleri takip ediyorum.

63 yıldır emek verdiğiniz koleksiyonlarınızı bizlerle paylaştığınız için teşekkürlerimi sunuyorum. Son olarak koleksiyon yapmak size neler kazandırdı? Koleksiyon yapmaya yeni başlayanlar için neler söylemek istersiniz?

Koleksiyon bana dost kazandırdı. Genel kültürümü artırdı. Koleksiyon yapmak beni sosyal insan yaptı. Bugüne kadar yüzün üzerinde görsel ve basılı medyada pek çok kişiye seslendim. Ailelere dedim ki: "Ne olur evlatlarınıza bir nebze koleksiyon yapmayı aşılayın, sevdin. Ben koleksiyon yaptığımdan beri yanlış yola girmedim, vaktim olmadı. Kumarbaz olmadım, sarhoş olmadım, sokak adamı olmadım..." İsterim ki, insanlar her ne olursa olsun mutlaka bir koleksiyon yapsınlar. İlla para ya da pul koleksiyonu yapılır diye bir şey yok. Aklinize gelebilecek her şeyin koleksiyonu yapılabilir. Acele etmemeliler. 63 yıllık koleksiyonerim. Koleksiyonlarım bu süreçte bir yerlere gelebildi. Kısa sürede bir şeylere sahip olabilirim, diye düşünülmemeli. Koleksiyon yapmak emek ister, sabır ister. Bu serüvene atılanlar önce bunu öğrenmeliler.

ABONE OL
DÜNYA AYAĞINA GELSİN!

72 TL YERİNE
60 TL

YILLIK (6 SAYI)
ABONELİK

**köşe bucak
Dünya**

+90 (534) 815 2295

n11

babil
com

gittigidiyor

SATIŞIMIZ
BAŞLADI!

Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Yazı ve Fotoğraflar: **Mehpare Sözen**

Müze binası Fatih Sultan Mehmet'in veziri Mahmut Paşa tarafından yapılan bir bedesten ve burada zamanında Ankara kumaşları satılmış. Ortası kubbeli bir mekân ve etrafı dükkânlar olarak inşa edilmiş ama 1881'de yanmış.

Ankara'nın adının anchor yani çapadan geldiğini duymuşunuzdur. Paralı asker Galatlar, Pontus kralına karşı Mısır'a yardım etmek için gemilerle gelmişler. Çapanın birinin de altın olduğu rivayet edilir. Bir başka söylenceye göre anchor 'büklüm' demekmiş ve Ankara'nın büklüm büklüm giden derelerini anlatmış.

"Palaios" "eski", "lithos" ise "taş" demekmiş. Paleolitik dönemde dünyanın %80'i buzlarla kaplıymış. İnsanlık tarihinin %99'u o devrede geçmiş. Biz şu anda sadece %1'ini yaşıyormuşuz. İnsanlar o dönemde taş aletler kullanmışlar. Bu aletler zamanla incelmış ve işlevsel hâle gelmiş, ok ucu gibi. O zamanlar tek hayat kaynağı avmış. Her yer buzullarla kaplı olduğundan ot görmek bile hayalmiş. Genlerimiz etobur olduğundan bugün buğday intoleransı(sindirme güçlüğü)mız var diyenler bile var. Buzlar eriyip toprağı ve tarımı keşfettiklerinde tepeden girişli evlerde oturmaya başlamışlar. Neden mi tepeden girişli? Zira vahşi hayvanlardan korunmaya çalışmışlar. Müzede böyle bir ev betimlemesinde de görüldüğü üzere ölümlerini evlerinin bir köşesine gömmüşler, duvarlarına resim çizerek

sanat yapmışlar, buğdaylarını bir köşede öğütmüşler, yemeklerini diğer köşede pişirmişler. Boğayı kutsal olarak gördüklerinden duvar resimlerinde boğayı büyük kendilerini küçük çizmişler. Aynı zamanda boğadan korkup ölmesini istediklerinden bir yoruma göre boğayı ve ölen insanları kırmızı resmetmişler. Çatalhöyük'te boğa, erkeği temsil ederken, MÖ 5750 tarihli iki leopar arasında oturan pişmiş topraktan yapılan kadın heykeli doğurganlığı, ana tanrıçayı, hayatın sürekliliğini temsil etmiş. O dönemlerde hem kadın hem de erkek takı kullanırmış. Tarihteki ilk ayna obsidiyenden yapılmamış ve Anadolu topraklarında bulunmuş.

Hacılar Höyüğü'nde kemikten yapılmış, orak gibi tarım aletleri bulunmuş. Kültepe kazılarında bulunan MÖ 19-17 yüzyıllara ait olan büyük saksıya benzeyen objelerin ise kuvvet olduğu anlaşılmış zira içine oturmak için bir yer hazırlanmış.

Kalkolitik çağa gelindiğinde yani bakır kullanılmaya başlandığında, bugün hâlâ kilim motiflerinde kullanılan, eli belinde gibi ana tanrıçayı sembolize eden motiflerle çanak çömlek yapmışlar. Kalko "bakır" anlamına geliyormuş.

Eski Tunç Devri'ndeki ana tanrıça idolleri kemana benzetilmiş.

Asurlular bu dönemin sonunda ortaya çıkmış ve ya-

zıyı Anadolu'ya getirmiş ama yazı halka inmemiş ve sarayla kısıtlı kalmış. Tüccar olan Asurlular, Anadolu'dan altın ve gümüş alırken, kalya ve yün satmış.

Hititler 4000 sene sonra bile boğayı kutsal hayvan olarak kabul edip heykellerini yapmış. Hitit mektupları ve zarfları kilden yapılmış ve silindir mühürlerle zarflar mühürlenmiş. MÖ 17. yüzyılda yapılmış İnandık Vazosu'nda ise Hititlerin düğün törenleri günlük yaşamları betimlenmiş. Bu vazodan ne tür müzik aleti çaldıklarını, ne tür kıyafetler giydiklerini öğrenebiliyoruz.

Urartular ise Hititlerle aynı dönemde yaşamış, benzer sanatlar yaratmış bir uygarlık. Metal işçiliğinde iyiler ve savaş aletleri, kemerler, kutsal mekân objeleri, adak parçaları yaratmışlar. Yaşadıkları Van bölgesi dağlık olduğundan iyi ata binerlermiş ve Asurlulara paralı askerlik yaparlarmış.

Friglerin MÖ 9-6.yüzyıl arasında yaşadığı Afyon civarı ormanlarla kaplıymış ve ahşap işçiliğinde bayağı ilerlemiş. Ahşap bir sehpayı lego usulü yapmışlar ve hiç çivi kullanmamışlar. Amerikadan gelen bilimkadını müzedeki antik ahşap eserleri her sene temizleyip bakımını yapıyor. Fildişinden bir aslan yapmış Frigler. Fili nereden mi bulmuşlar? Bir zamanlar Anadolu'da fil, orangutan, zürafa yaşamış da ordan!

O dönemden kalma termos ise çok edici. Lisani henüz çözilemeyen Friglerin Orta Avrupa'dan gelmiş olabileceği, metal kap işçiliğini de oradan getirmiş olabileceğini söylüyor bilenler.

Frigler çok tanrılı bir dine inanırlarmış ama yalnız anatanrıça Matar bir insan figüründeymiş. Matar, Frig lisanında "anne" demekmiş. Matar her zaman ayakta uzun bir elbise giymiş, ileriye bakan, baharın gelişine gülümseyen, olgun bir kadın olarak heykelleştirilmiş. Elinde kutsallığının göstergesi olarak avlanan kuşları, içki kaplarını ve yuvarlak bir objeyi tutarmış. Bilimadamları bu objenin bereket sembolü nar olduğunu düşünüyorlar ya da afyon. Kibele kelimesinin Frig lisanında dağ kelimesinden geldiğini söylüyorlar.

MS 2-3. yüzyıla, Roma dönemine gelindiğinde adak stelleri ortaya çıkıyor Afyon ve Kütahya civarında. Nedir adak steli? Bir dileği olsun diye bazı kişiler yarıtlara ağaçlara çaput bağlar ya, Romalılar da kolu hastaysa kolunun resmini taşa yontup getirmiş tapınağa, gözü ağrıyorsa gözünün resmini. Zeus sağlığın yanında bağların, korulukların, genç fidanların koruyucu tanrısı olduğundan ona sık sık adak stelleri getirmişler. Bazen bir tarım aleti resmetmişler, bazen sabana koşulmuş bir öküz, bazen de keçeden yapılmış kapüşonlu pelerini ile bir çobanı.

Roma kenti Juliapolis, 1950'lerde yapılan Sarıyar baraj gölünün altında kalmış. Ancak Ankara yakınlarındaki Juliapolis nekropol kazılarında bulunanlara göre

sabunu keşfedemeyen halk vücuduna zeytinyağı sürer hamama girer terler, kirlenme vücudundan püskürürken orağa benzer bir aletle derilerindeki kirleri kazırmış. Nekropolde kremasyona rastlanmış yani ölüleri yakarlarmış. Gömülen ölülerin ise, eski inanca göre, ağızlarına sikke konmuş ki bu dünyayı öbür dünyaya bağlayan nehri geçerken kayıkçı Kharon'a versinler. Bulunan cam objeler arasındaki üç adet yaprak şeklindeki eserin eşi benzerine hiç rastlanmamış.

Ne oldukları bilinmiyormuş. Nekropolde 16 hekim mezarında bulunan tıp aletleri ve sikkelerdeki tıp tanrıalarının betimlemeleri de kentin tıp alanında tanınmış olduğunun göstergesiymiş. Hephaistos demircilik ve metal üretimi ile geçinen halkların tapındığı bir tanrıymış. Sikkelerdeki Hephaistos resminden bu kentte demircilik işinin yaygın olduğunu ve bu tanrıya tapınıldığını anlıyorlar.

Malatya Aslantepe MÖ 3600'lerde dünyadaki ilk siyasi organizasyona ve bü-

rokrasiye sahip resmî, dinî ve kültürel bir merkezmiş. O dönemde aristokrasi doğmuş. Adı bilinen ilk ulus Hattiler, ilk siyasi devlet ise Hititlermiş. Hitit ortostat'larına yani kabartmalı şehir duvarlarına bakarken dikkat edin ve Hititli kardeşin başındaki şapka ve ayağındaki ayakkabının ne kadar Karagöz'üne benzediğini kaçırmayın.

Topraklarımızın her karışından medeniyet fışkırıyor. Okunacak çok kitap, görülecek çok müze var!

Paylaş ki
"KARDEŞ"
OLASIN

HOŞ GELDİN
RAMAZAN

ramazan paylaşıncaya güzel!

BU RAMAZAN SOFRANDA KARDEŞİNE DE YER AYIR

Onlar, seve seve yiyeceği yoksula,
yetime ve esire yedirirler.
(İnsan/8)

RAMAZAN İFTAR 10 TL

RAMAZAN KUMANYA 100 TL

RiDA
ULUSLARARASI YETİM ve MUHTAÇLARA
YARDIM DERNEĞİ
www.ridader.org.tr
0332. 234 1616

ridader.org.tr/online-bagis

Ziraat Bankası TR33 0001 0025 4159 5926 1150 01

VakıfBank TR69 0001 5001 5800 7297 8056 31

KUVEYT TURK TR92 0020 5000 0067 2359 2000 01

POSTA ÇEKİ RiDA 635 44 46

TAŞKALE

Yazı ve Fotoğraflar: **Mehmet Mertek**

*"Camisi var taştan oyma, ambarları ayrı sayma
Halisını elden koyma, Çok özledim Taşkale'mi"*
İsa Oğuz

Tarihi

Karaman il merkezinin 46 km güney-doğusunda bulunan Taşkale, tarihiyle önemli bir yere sahiptir. İbrala çayının aktığı dar bir vadi üzerinde bulunur. Batısında Yeşildere, güneyinde Mut ve Silifke, doğusunda Ayrancı ve Bolkar dağları bulunur.

Yapılan araştırmalarda bölgenin tarihi, MS 2 ve 3. yüzyıllara kadar inmektedir. İlk çağlardan beri yerleşim olmuştur. Taşkale'nin meşhur ve turistik bir yer olmasındaki en önemli unsur, "taş ambar"lardır. Ambarlar tüf kaya oluşumlu, yekpare bir şekilde dik bir yüzeye sahiptir. Bu kaya oluşumu Nevşehir-Göreme ve Kilistra (Gökyurt) gibi tüf kaya oluşumlarıyla benzerlik göstermektedir. Taşkale taş ambarları; gizli tapınma, savunma, saklanma gibi endişelerle beraber doğa şartlarından korunmak için doğal imkânları değerlendirildiği yerlerdir. Bu küçük yerleşim yeri, erken Hristiyanlık dönemine tarihlenmektedir. Taşkale Camii, Hristiyanlık dönemine ait bir kiliseden çevrilmiştir. Günümüzde hâlen işlevini sürdürmektedir. Taşkale'de ayrıca tarihî çeşmeler ve köprüler de mevcuttur.

Taşkale'nin tarihi hakkında en önemli kaynağımız ise kasabada yaşayan halkın kendisidir. Kasabanın önceki ismi, halkın giyim-kuşam gelenekleri ve geleneksel etkinlikleri, dokunmakta olan Kızıllar halısı, yörede daha önce konar-göçer bir aşiretin yaşadığını göstermektedir. Kasaba bu yüzden Kızıllar ismiyle anılıyordu. Kızıllar, "Türkmen yörükü"ndandır ve Osmanlı Devleti döneminde iskân politikası ile bu bölgeye yerleştirilmiş bir aşirettir. Bu aşiretin Rumeli'nin fethinden sonra bu bölgeye iskân ettirildikleri bilinmektedir. Mustafa Kemal Paşa'nın da ata yurdu olarak kabul edilmektedir.

Taş Ambarlar

Kasabanın kuzey tarafında yaklaşık 40 metre yüksekliğinde 350'den fazla ambar mevcuttur. Ambar odaları tek ya da ikili odalar şeklindedir. 165 metre uzunluğundadır ve ambarların içleri yaklaşık 5-10 metre derinliğindedir. Tüf kayadaki oyuklar insan eliyle yontularak yapılmıştır. Daha çok Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde kazılmıştır. Mağaraların killi ve kireçli bir yapıda olması, ısı ve nemi sabit düzeyde tutma özelliği sayesinde mahsuller bozulmadan muhafaza

edilebilmektedir.

Taş ambarlar da genellikle arpa, buğday, nohut, ceviz gibi hububat ve bakliyat ürünleri depolanıyor. Bu küçük odalarda yaklaşık 5 ile 60 ton arası ürün saklanabiliyor ayrıca ürünler ayrı ayrı depolanabilecek şekilde planlanmıştır.

Mağaralar doğal bir hava sirkülasyonu na sahiptir. Ambarlara "tutamak" yerlerinden tutarak tırmanılabilir. Makara

sistemi ile de ürünler çıkartılıp indirilebiliyor. Ambarlardaki buğdaylar yaklaşık 50 yıl özelliğini hiç kaybetmeden durabiliyor. Bu durum da halkın bu ambarlara daha fazla ürün stok etmesine sebep oluyor.

Taşkale tarihi ve ambarları ile günümüzde yerli ve yabancı turistleri misafir etmektedir. Son dönemde birçok fotoğraf tutkunu buraya geziler düzenleyerek bu ihtişamlı tarihî yeri fotoğraflamak-

tadırlar. Karaman Valiliği ve Kültür Müdürlüğü tarafından çevre düzenlemesi ve tanıtımı yapılarak yörenin daha fazla tanıtılması amaçlanmaktadır. Bir gün yolunuz buraya düşerse tarihin gizli odalarında geçmişe tanıklık edersiniz.

Uzat elini, Bekleyenlere Yardım Olalım!

Dost Eli[®]
— DERNEĞİ —

www.dosteli.org.tr

444 42 05

TÜTSÜ KOKAN LHASA (TİBET)

Yazı ve Fotoğraflar: Mehpare Sözen

Güneşe dönük yapılan Tibet evlerinin çatıları düz, kış için odun ya da tezek depolayabilsinler diye. Zaten bir kaç aile, evlerini yan yana inşa ediyor ve de etrafını bir duvarla çeviriyor ki hayvanlarını avluda muhafaza edebilsinler.

Seneler önce Oskar'a aday olan Scorsese'in "Kundun" filmini seyredip büyülediğimden beri Tibet beni hep cezbedi. Sonunda Lhasa'dayım. Tibet rehber kitabıyla ya da Dalai Lama resmiyle Tibet'e girmek yasak çünkü Tibet ayrı bir ülke değil, Çin'in bir parçası ve Çinlilere göre Dalai Lama vatanını terk eden bir hain.

"Cokang" manastırına giderken görmeye başladım, çizgili önlüklü Tibetli kadınları ve Buda annesinin kolunun altından doğduğu için ceketinin kolunun birini giymiş diğerini giymeden sallandırmış erkekleri.

Cokang, Tibet'in en kutsal tapınağı. Önündeki iki direkte salımlı saçak dua bayrakları var ve iki koca küpte tütsüler yakılıyor. Küpler Budist hac yolunun başlangıç ve bitişini temsil ediyor. Tibet'te Budizm, şamanist "Bön" diniyle içiçe geçmiş. İnançlarına göre çirkin kadın ve maymun tanrı birleşmesinden Tibetliler

doğar. Kadının uzandığı coğrafyada uzuvlarına denk gelen yerlerde tapınaklar yapılır. Cokang ise kalbine isabet eden yer.

Tibetliler ellerinin içinde "selam sana lotusun içindeki mücevher" mantrası olan dua silindirlerini saat yönünde çevirip yine saat yönünde tapınağın etrafını Buda, Dharma (Budist öğretisi), Sanga'yı (Budist toplum) sembolize etmek için üç kere tavaf ediyorlar.

Tapınağın çevresinde "Barkor" pazarı kurulmuş. Dua silindirlerinden tespihlere, kışlık siyah yün kumaşlardan termoslara kadar herşey satılık. İnsanlar tapınaklara termoslarla yak yağı bağışlıyorlar. Tapınakların içindeki ağır koku biraz tütsü, biraz yak yağı mumu. Tapınakların içindeki tencerede kutsal sular içine paralar atılmış. Zaten tüm tanrı heykellerinin önü banknot dolu ve duvarlardaki çatlaklara bile para sıkıştırılmış. Sonra

öbek öbek toplanmış paraları rahipler istifliyor.

Tapınağın önünde Tibetliler 108 kere secdeye varıyor. 108, Buda'nın ilk vaa-zını verdiği zaman etrafında toplanan insanların sayısı olduğundan kutsal. Buda'nın gözyaşları olarak adlandırılan ve bir ağacın tohumundan yapılan Budist tespihde 108 boncuk var. Secdeye varmadan ellerini birleştirip önce başlarının üstünde, sonra yüzlerine paralel, ardından kalplerinin hizasına getiriyorlar, en sonunda da secdeye varıp dua etmeleri Buda, dharma ve sanga anlamına geliyor. Buda'ya değil, öğretisine ve yaratana secdeye vardıkları söyleniyor. Yanyana dizilmişler, yere battaniyelerini sermişler. Kadınlar, etekleri ayaklarına dolaşmasın diye lastik geçirmiş, yerde secde ederken elleri parçalanmasın diye bir keçe parçasını ellerinin altına koyuyorlar.

Eski Dalai Lama'ların mezarları ve dini objeleri olduğundan kutsal Potala Sarayı 1000 odasıyla devasa bir yapı. 3490 m yükseklikte oksijensiz ortamda, onlarca merdiveni tırmanmak oldukça zorluyor. Saray hem dinî hem de idari işler için kullanılmış. Bir zamanlar teokrasiyle yönetilen bir devletti Tibet. Moğol hükümdarı Kubilay Han tarafından sarı şapkallı Gelukpa'lara (bir dinî okul) Tibet'in yönetimi verilmiş. Okulun başında, adı Moğollarca verilmiş ve "bilgelik okyanusu" anlamına gelen Dalai Lama bulunuyor. Hacılar ülkenin her yerinden saraya yürüyüp, üç adımda bir secdeye varıyor ve tavaf ediyor. Yol boyunca onlara yemek ve yatak sağlayanlar ise büyük sevaba giriyor.

Rahipler sarayın yerlerini taş, çamur ve balmumu karıştırıp ayaklarıyla döve döve yapmışlar. Buraya kötü ruhların giremeyeceğine inanıyorlar. Duvarlar ve balkonlar, killi toprağın içine sazlar ko-

nularak sağlamlaştırılmış, hem böylece yağmur suyu süzülüp gidiyormuş. Camların etrafı siyah kalem çekilmiş gözler gibi. Bu çizgiler altı geniş üstü dar dikdörtgen havası vermiş. Camların altında farba gibi kumaş parçaları konmuş.

Tapınakların duvarlarında raflara dizilmiş sepetçikler ve içinde kutsal yazılar var. Tibetliler Buda heykelini tavaf ederken, yol bitince rafların altına girip emekleye emekleye devam ediyorlar. Tapınakların içi oldukça renkli. Sanki yüzlerce renkli kravatı bir araya getirmişler ve bir silindir yapıp tavana asmışlar.

Kimi tapınaklarda öğrenciler kalem bırakıyorlar ki sınavlarını geçebilsinler. Ufak bir odaya yerleştirilmiş kocaman bir Buda heykeli var. Kafanızı tavana dikseniz de zor görülüyor çünkü insan ilahi varlığı bir seferde algılayamaz.

Çocukları kötü rüyalarından kurtarmak

için rahip, mum isiyile burunlarını boyuyor. Herkesin 4 ismi var, yüksek mertebedeki rahiplerinse 6 ismi. Baba adı, köy adı ardından da 4 isim geliyor ve soyadları yok.

Biri öldüğünde 5 gün evde tutuluyor ve rahip tarafından beyaz bir beze sarılıp ya nehre atılıyor ya da bir tepede küçük parçalara kesilip akbabalara bırakılıyor. Öldürülürse ya da kaza geçirirse yakılıyor.

Rahiplerin transa geçip yeni Dalai Lama'nın nerede bulunacağını gördükleri dağların tepeleri, tanrısal olanın tezahürü olarak algılandığından dua bayraklarıyla dolu. Dalai Lama'lar Buda'dan itibaren reenkarnasyonla yeniden vücut buluyor.

Güney Asya ülkelerinde Budist rahipler portakal rengi giyerken, burada bordo ve kırmızı arasında bir renk giyiniyorlar. Bu farklılık rahiplerin farklı okullara

üye olmasından kaynaklanıyor. Portakal renk elde etmek için kumaş safranla boyanmış, bordo içinse toprakla.

Kışın -40'lara düşen soğukta yak gütmekten bıkan çoğu erkek; bir yatak, bir dam, biraz da yemek diye rahipliği seçiyor. Çocuk tapınağa kabul edilirse bir atın kuyruğunu kesiyor ailesi.

Arabayla bir noktadan diğerine belli bir sürenin altında varırsan ceza kesiliyor,

hızlı geldin diye. Bunu bilen araçlarda sağa çekip zaman dolduruyor. Beklerken çaydanlıkta bira ikram ediyorlar, bir de yak tereyağlı ve tuzlu çay.

Güneşe dönük yapılan Tibet evlerinin çatıları düz, kış için odun ya da tezek depolayabilsinler diye. Zaten bir kaç aile, evlerini yan yana inşa ediyor ve de etrafını bir duvarla çeviriyor ki hayvanlarını avluda muhafaza edebilsinler. Her evin çatısında mutlaka bir dua bayrağı oluyor. En alt kat ahır olarak kullanılıyor, insanlar ikinci katta oturuyor. Yazın kapı-

lara bir perde asıveriyorlar. Erkek çocukların eşorfanlarının popolarına gelen kısmı kesik. Tuvaleti geldiğinde çabucak yere çömelebilsin diye.

Himalaya, Sanskritçede tanrıların evi anlamına geliyor. Everest ise dünyanın ana tanrıçası. Tibet ortalama 4875 m yükseklikte. Yükseklik arttıkça bitki örtüsü kalmıyor ve yaklar görülmeye başlanıyor. 5030 m'de baş dönmesi, mide bulantısı ne ararsan var. Bir arkadaşın dudakları morarınca rehber hemen oksijeni dayıyor. Hem yükseklik hastalığı-

na yakalanmamak için günde 2-3 lt su içmek gerekiyor, hem de doğru düzgün tuvalet yok.

Bu durumda hepinize "Taşı Delek" yani iyi şanslar!

MİS GİBİ MUTFAK MISS MUTFAK

Sağlıklı ev yemeklerinin yeni adresi; Miss Mutfak lezzete kapılarını açtı

İstanbul'da başlayan ve Türkiye'yi yavaş yavaş sarmaya başlayan **"Healthy Food"** akımının **Konya'da ki temsilcisi Miss Mutfak**, 14 Mayıs Pazartesi düzenlenen tören ile açıldı.

"Var mısın yok musun?" televizyon yarışmasından tanınan **Mevlüt ve annesi Naciye Hanım** ile birlikte yüzlerce davetlinin katıldığı açılıшта renkli ve eğlenceli dakikalar yaşandı. Miss mutfakta hazırlanan bir birinden lezzetli yiyeceklerin ikram edildiği açılıшта davetliler lezzet şölenine tam not verdi.

Restoranın işletme sahibi **Tuğba Ünal** restoranı açma fikrinin nasıl oluştuğunu şu cümlelerle ifade etti: "Daha öncesinde sağlıklı ve bağımlılık yapacak kadar lezzetli yemekler yapan ve bunu internet üzerinden sunan **Rabia Hanım** ile karşılaşmamızın ardından böyle bir mutfak açma fikrine sahip olduk. Ben aslında iç mimarım ama her anne gibi çocuklarının ne yediğini önemseyen bir anne... Aslında hem sağlıklı hem lezzetli hem de tertemiz bir mutfakta yemek yapmak mümkün müdür sorusu annemin de yıllardır denemek istediği bir idealdi... O zaman bu işyeri için, bu tatları sizlerle buluşturacak olan **işletme müdürü Rabia Hanımı**, eli lezzetli derler ya tam da öyle olan kardeşi **Merve Hanımı ve Aliye Hanımı** bir araya getirip bu mutfağı açmaya karar verdim..." dedi.

Miss Mutfak, Yeni Meram Caddesi üzerindeki Zühre Sokak'ta lezzet avcılarını bekliyor.

PORTFOLYO

Raziye Çürük: 1989 yılında Konya'da doğdu. Eskişehir Anadolu Üniversitesi ilahiyat ön lisans mezunu ve Anadolu Eskişehir üniversitesinde fotoğraf bölümünden mezun. 2013 yılında Fotoğraf eğitimi aldı. 2015'de

Mustafa Binal'un fotoğraf Atölyesinde 1 yıl katılım sağlayarak fotoğraf çalışmalarına devam etti. Komak Meslek Edindirme kursunda eğitim vermekte. Anadolu Selçuklu Fotoğraf Derneğinin kurucu üyeliğini

yapmakta ve sokak fotoğrafçılığında yaşamın içinden kareler çekmeyi sever. Fotoğrafı yaşam tarzı haline getiren ve her daim öğrenmeyi, kendini geliştirmeyi severek yükselmeyi hedeflemiştir.

SİZGEZGİNLER.COM

-GEZGİNLERİN SEYAHAT REHBERİ-

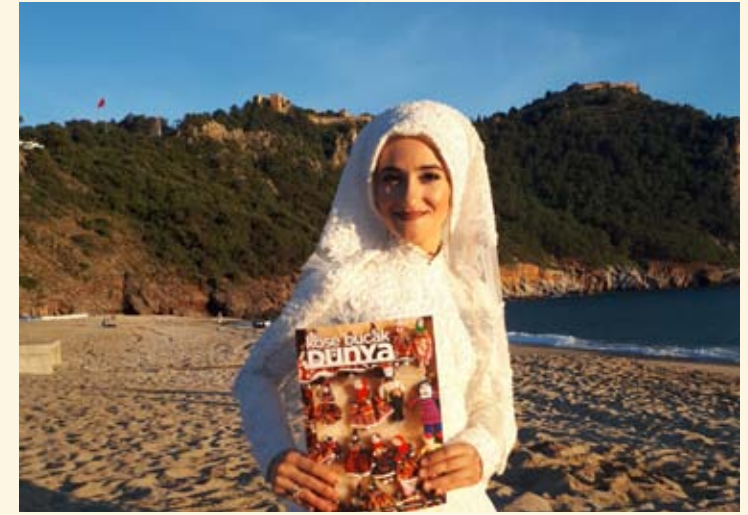
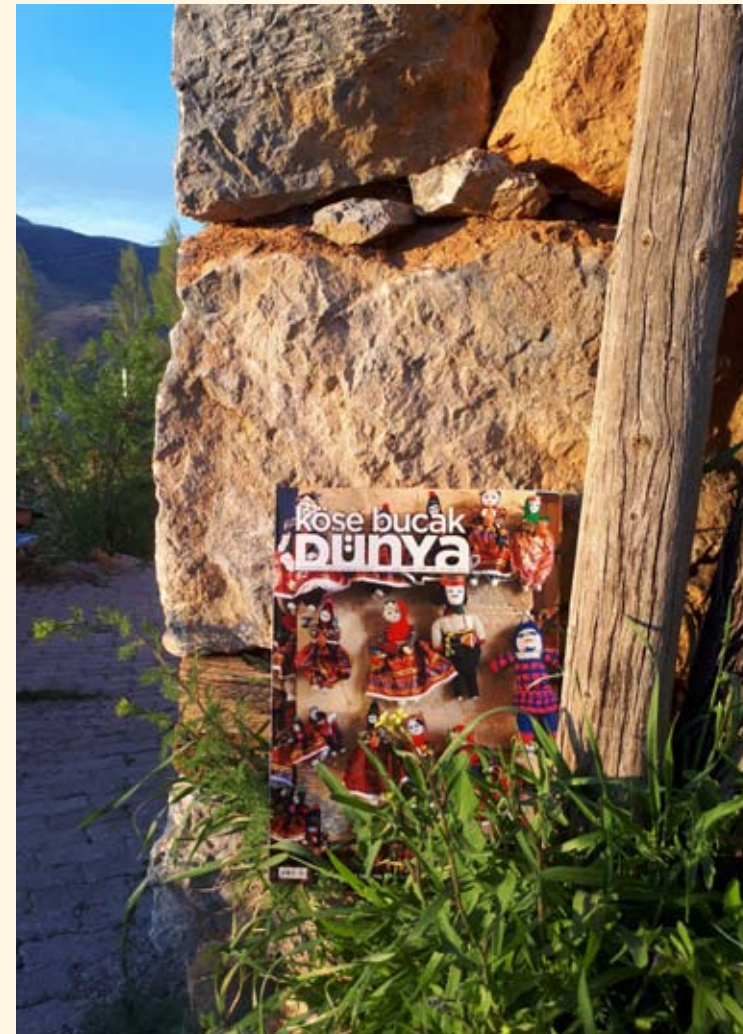
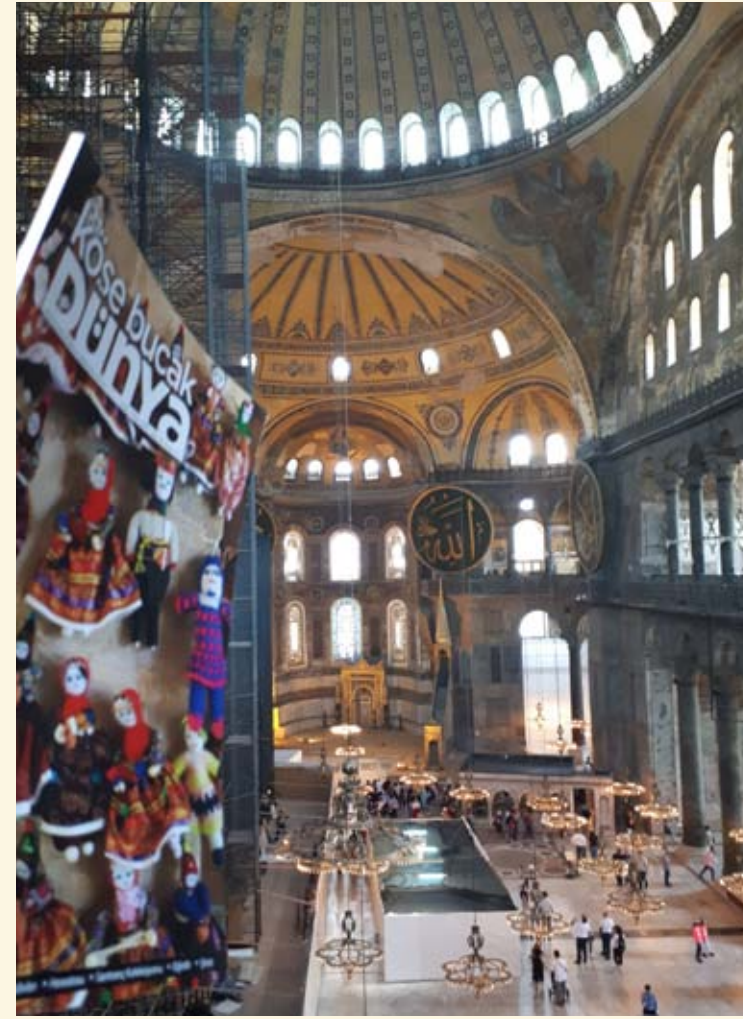
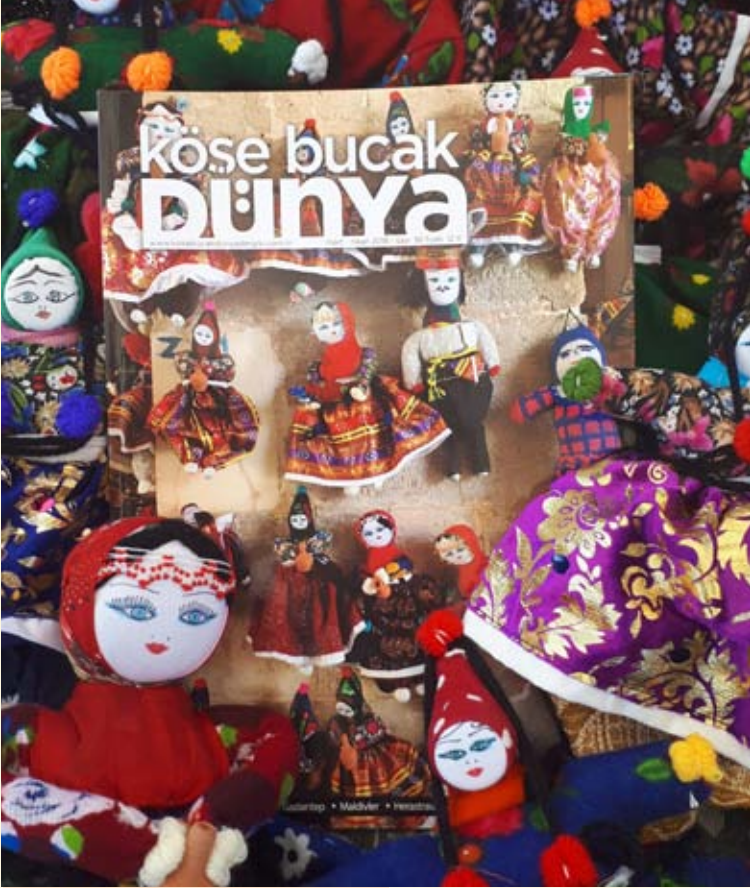

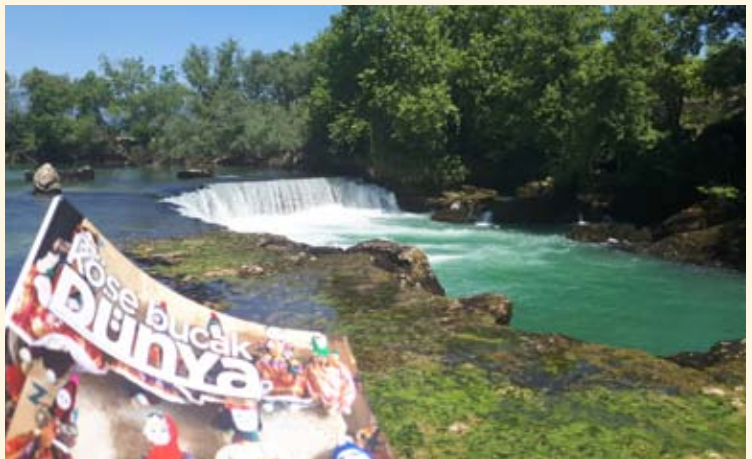
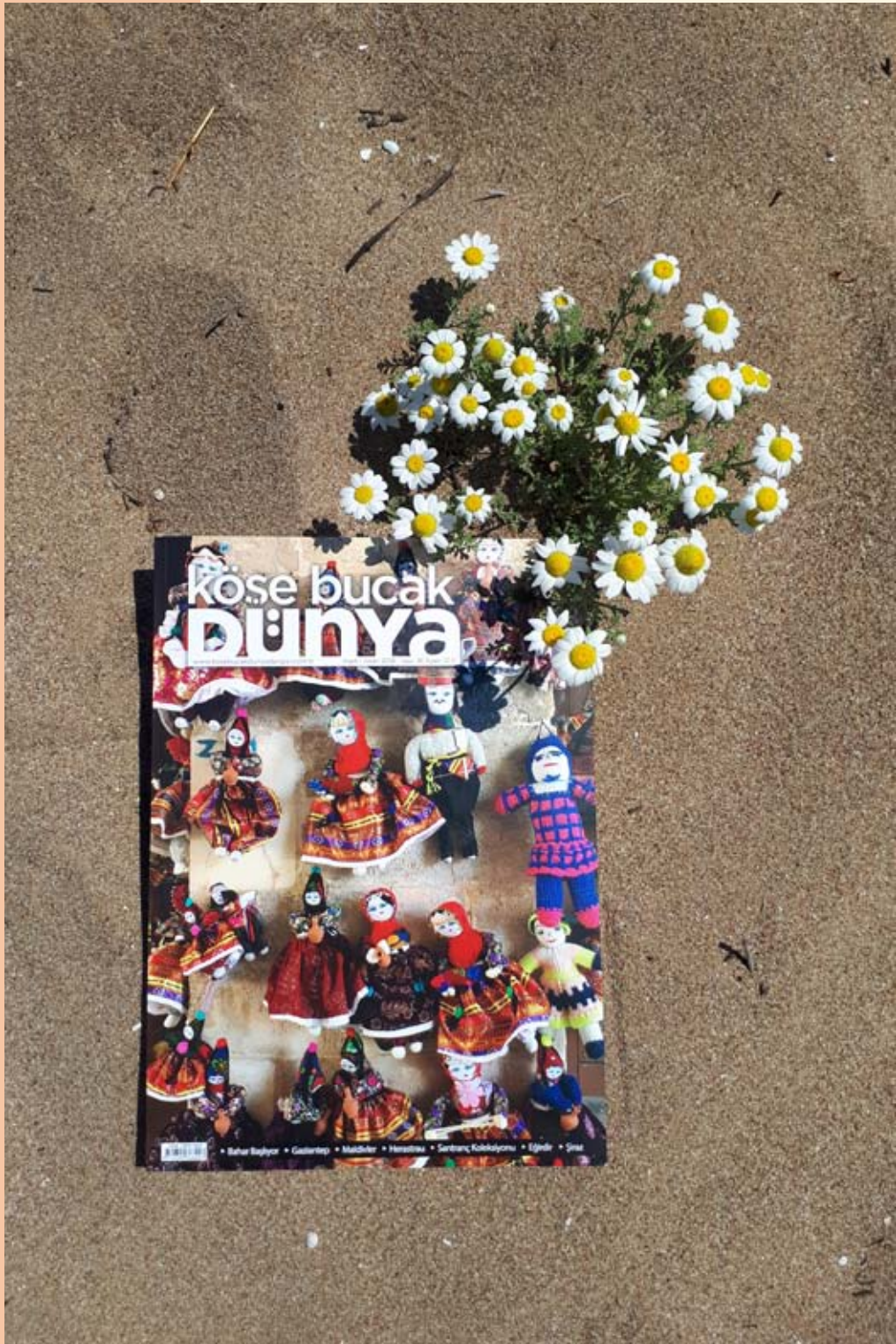
GEZİ BLOGUMUZ [SİZGEZGİNLER.COM](http://sizgezginler.com)'DA 80 FARKLI ÜLKEYE AİT DETAYLI
GEZİ REHBERLERİNE, MUTLAKA GÖRMENİZ GEREKEN YERLERE VE GEZİ
YAZILARIMIZA ULAŞABİLİRSİNİZ.

YAZARLAR

ALİ Umut DEĞİRMEN - ATTİLA ATASOY - CAN TOPAKOĞLU - CEM POLATOĞLU - GÜNSEL KAYIŞLIGİL
HÜSEYİN AKARÇEŞME - HÜSEYİN GÖKÇE - MEHPARE SÖZENER - ORHAN KURAL - SEVCAN AKESİ
SUAT ŞİMŞEK - TİMUR ÖZKAN - YAKO TARAGANO - YEKTA ERDEM

DÜNYA KAZAN BİZ KEPÇE

HOSGELDİN
YA ŞEHİR-İ
Ramazan

IziSüt

حلال
HALAL

G-F
TSE-ISO-EN
22000

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

Süt Tozu - Krema - Sade Yağ - Beyaz Peynir - Kaşar Peyniri - Tereyağ

www.izisut.com.tr